

SLOVENSKI GOSPODAR

Izhaja vsako sredo.
Cene: Letno Din 32.—, polletno
Din 16.—, četrletno Din 9.—, ino-
zemstvo Din 64.—.
Poštno-čekovni rač. 10.603.

LIST LJUDSTVU V POUK IN ZABAVO
Z MESEČNO PRILOGO „NAŠ DOM“

Uredništvo in upravnništvo: Maribor, Koroška c. 5.
Telefon 2113

Cene inseratov: cela stran
Din 2000.—, pol strani Din 1000.—,
četrť strani Din 500.—, 1/3 stranl
Din 250.—, 1/10 strani Din 125.—.
Mali oglasi vsaka beseda Din 1.20.

33—1933

Jubilej Križa.

Letošnjo Tiho nedeljo, 2. aprila 1933, se je začelo sveto leto, ki bo trajalo do 2. aprila 1934, to je do velikonočnega ponedeljka prihodnjega leta. Sv. Oče Pij XI. ga je slovesno proglasil kot 1900. obletnico trpljenja in smrti Kristusove. Razpelo, ki visi na steni v domači sobi, ti kliče: »Pred 1900 leti!« Križ, ki je postavljen ob cestah in na križišču potov, te opominja: »Pred 1900 leti!« Podoba Križanega, ki z vrhov gora kipi proti nebu, ti skrivnostno-svarilno šepeta: »Pred 1900 leti!« Pred 1900 leti je stal Kristusov križ na Golgoti! Na njem je Odrešenik sveta prelił svojo dragoceno kri kot ceno našega odrešenja.

Na Vzhodu pripovedujejo staro legendo (povest) naslednje vsebine: Zemlja je bila od grehov ljudi strašno razdejana. Dobrotni krilatci božji — angeli so prišli z nebes ter razlili po zemlji blagoslovljeno vodo, da bi od zemlje vzeli razdejanje ter jo nanovo poživili z blagoslovom nebes. Toda blagoslovljene kapljice so se kar naprej prevaljale po zemlji ter se niso mogle nikjer ustaviti — povsod jih je prokletstvo greha vrglo nazaj. Zemlja je morala piti kri božjega Jagnjeta, ki jo je rešila krivde in prokletstva. Še le po krvavi daritvi na Kalvariji se je moralo umakniti prokletstvo greha blagoslovu nebes. S krvjo so zapisane zadnje ure Zveličarjeve v zgodovino sveta in človeštva. Kri se je pojavila na obrazu trpečega Zveličarja v getsemanskem vrtu. Krvni sledovi so se pokazali na Pilatovem dvorišču. Krvni sledovi so zaznamenovali križev pot Gospodov do vrha Kalvarije. Na Golgoti pa je tekla odrešilna kri Zveličarjeva ob deblu križa 3 ure.

Od takrat stoji križ Gospodov posvečen in blagoslovljen pred obličjem človeštva. Kristusov križ je potrditev in pojasnitev vseh velikih verskih resnic. Križ je veliki svetilnik v viharju in temi; pojasnuje nam to, kar more naš razum spoznati o Bogu; oznanja nam nedoumni sklep Boga, ki nas uboge zemeljske otroke hoče potegniti in pritisniti k svojemu Srcu. Križ je velevažen kašipot, ki nas varuje zablod ter nam kaže najvarnejšo pot k našemu prave-mu cilju. Križ je propovednica nezmotljivega Učitelja, ki nas uči, da se moramo varovati hudega in delati dobro. Križ je znak krščanskega značaja; kdor hoče biti kristjan, mora kot značajan človek stati trdno in pokonci ter mora Kristusa nositi. Križ je poroštvo za to, da je vsaka žrtev samega sebe, ki ji je namen čast božja, pred božjimi očmi neskončne vrednosti. Čim bližje Kristusovemu križu, tem bolj Bogu po volji. Križ je tvoja obramba in opora; vsaka druga opora na svetu je krhka ter se zlomi; komur je opora križ, bo z njim vztrajal in zmagal.

Vse te opomine in spomine vzbuja v nas Kristusov križ ob svojem 1900. jubileju. Ta jubilej se obhaja v dobi, ko človeštvo ne sliši rado pričevanja sv. pisma o Kristusu, »da je bil pokoren svojemu Očetu do smrti na križu«. Človeštvo Bogu ni pokorno. Svobodomiselstvo je v preteklem stoletju proglašalo samozakonje posameznega človeka, ki je napram Bogu samo toliko vezan, kolikor se hoče sam zavezati. Danes se nacija (narod) proglašá kot najvišje in zadnje sodilo in merilo vseh reči, tudi krščanstva. Kar je v prid naciji (narodu), to je pravo, pravica in zakon. Interesom naroda, kakor jih razumevajo nacionalistični voditelji, se mora podrežati vse, tudi vera in Cerkev. To je po-božanstvenje nacije. Narod je tako postal bog, ki mu mora vse suženjsko služiti. Ker pa se interesi posameznih na-rodov križajo, je jasno, da mora iz takih načel, ako se udeležujejo v državnem in mednarodnem življenju, nastati zmeda, ki mora končno voditi do borbe vseh proti vsem. Preziranje nauka, ki zveni s Kristusovega križa, mora ro-diti posledice, ki bodo najusodnejše za narode in države.

Da ne bi človeštvo preslišalo nauka, ki ga jasno in glasno oznanja Kristusov križ, je Sv. Oče letošnje jubilejno leto proglasil kot sveto leto. V to svrho nas je ob napovedi svetega leta v duhu popeljal h Kristusu in njegovemu kri-žu. S tem nas je opomnil, da je naš voditelj križani Zveličar, ne pa kak megleni bog močnih, ali pa kak polbog na-cije, ki naj pred njim pademo na kolena. Kristus je naš voditelj! Pri zadnji večerji je dal zapoved ljubezni, ki velja za vse ljudi in narode. Za vse narode in vse rase je Zveličar pri tej priliki molil, da bi vsi bili eno v Gospodu. Sveti Oče nas vodi pod križ, na katerem je Sin božji umrl za vse ljudi in narode. Pod križem stoji Marija, ki je tamkaj in takrat postala mati vseh ljudi. Tako nas vodi Sv. Oče vso pot zveličavnih dejanj božjih do prihoda Sv. Duha in veličastnega začetka apostolskega pridigovanja. V tem duhu se mora vršiti proslava tega velevažnega jubileja, da bo v prid posameznikom in narodom. Nazaj h Kristusu! Pozdravljen križ, naše edino upanje!

Zadnje spremstvo škofa dr. Andreja Karlina

Rajni vladika na mrtvaškem odru in pričetek pogrebnih slovesnosti.

Dne 5. aprila v noči ob pol enajstih preminulega knezoškofa dr. A. Karlina so položili tekom dopoldneva 6. t. m. na mrtvaški oder v lepo okinčani in v črno preoblečeni škofijski kapelici na mrtvaški oder.

Zjutraj 6. aprila so oznanili zvonovi vseh mariborskih cerkva škofovo smrt nakar so razobesila vsa javna in večja poslopja črne zastave.

Pokojnikovo občo priljubljenost so dokazali mnogobrojni kropilci iz Maribora iz vrst vseh slojev in ljudske množice, ki so romale iz bližnje in daljne mariborske okolice, da pokropijo in se poslovijo od svojega blagopokojnega škofa, kojega truplo je počivalo v krsti v škofovski kapelici do ponedeljka 10. aprila zjutraj.

Že v soboto 9. aprila so se pripeljali z večernimi vlaki škofje in zastopniki višjih oblasti. V ponedeljek ob 8. uri so prenesli krsto iz kapelice v vežo knezoškofijske palače, kjer so že čakale na začetek pogrebnih slovesnosti ljudske množice iz vseh delov naše škofije, lavantinska duhovščina s škofom dr. Iv. Tomažičem in s stolnimi kanoniki. V veži hiše žalosti je opravil cerkvene obrede pomožni škof dr. Tomažič ob asistenci stolnega kapitlja. Po odpetju žalostinke pod vodstvom g. Gašpariča se je premaknil pogrebni spreved iz pred škofovske palače v stolno cerkev, kjer so položili krsto na poseben podstavek, nakar je odmolila duhovščina daljše molitve.

Pogrebne slovesnosti v cerkvi.

Ob 10. uri je bil slovesni vhod škofov v stolno cerkev, kjer je daroval škofovsko mrtvaško sv. mašo apostolski nuncij Hermenegild Pellegrinetti iz Belgrada ob asistenci mariborskih gg. kanonikov. Stolnico so napolnili poleg škofov, zastopnikov kralja brigadnega generala Hadžiča in bana dr. Marušiča razni cerkveni dostojanstveniki ter številni zastopniki vojaške in

civilne oblasti, redovnice, cerkvene, dobrodne in prosvetne organizacije z zastavami in verniki, s katerimi je bil prenapolnjen zadnji kotiček.

Sveti daritvi je sledil govor ljubljanskega vladike dr. Gregorja Rožmana, ki je v kratko jedrnatih besedah naslikal pokojnikovo življenje od mladih let do nastopa škofovanja med Lavantinci. Posebno je podčrtal v svojem govoru zaupanje blagopokojnega v Boga pri vseh njegovih delih in nam naj ostane kot mož neomajane, najtrdnjše vere v božjo pomoč vsem kot vzgled. Rajnemu v trajen spomin bi naj vsi obljubili, da hočemo v najtežjih življenjskih prilikah in v najtrdejših preizkušnjah zaupati v Gospoda.

Po globoko zamišljenih škofovih besedah so opravili škofje: nadškof dr. Bauer iz Zagreba, graški dr. Pawlikovsky, krški škof dr. Srebrnič in ljubljanski dr. Rožman posebne molitve za večni mir in pokoj nadpastirskega pokojnega tovariša. Libero je pel papeški nuncij Pellegrinetti.

Spreved na pokopališče.

Pogrebne slovesnosti v stolnici so trajale blizu do poldne, nakar je pričel spreved na mirodvor preko z ljudstvom preplavljenega Slomšekovega trga. Spreved se je pomikal med špalirjem tisočev in tisočev po Glavnem trgu, preko dravskega mostu proti Pobrežju. Na čelu spreveda je korakala železničarska godba »Drave«, tej so sledili otroci vseh mariborskih in bližnjih osnovnih šol iz okolice pod vodstvom učiteljstva, meščanske ter vse razne mariborske srednje šole s profesorji. Šolski mladini je sledila vojaška godba, zastave mariborskih katoliških organizacij, pevci Ipavčeve župe s pevovodjo g. Gašparičem, za njima Marijina družba, usmiljenke in šolske sestre, nato pa skupina bogoslovcev. Za njimi se je zvrstila duhovščina lav. škofije. Skoro 200 duhovnikov je prihitelo v Maribor, da spremi svojega vzglednega nadpastirja ter se mu še enkrat pokloni. V vrstah duhovnikov

so šli: ptujski prošt dr. Žagar, celjski opat Jurak, konjiški arhidijakon Tovornik, zastopnik šenčurške župnije pri Kranju, kjer je veliki pokojnik svoječasno kaplanoval, in bivši završki dekan, konz. svetnik Podvinski, za temi pa je korakalo 12 kanonikov in prelatov: celokupen lav. kapitelj, zastopniki ljubljanskega kapitlja kanoniki Sušnik, dr. Kimovec, dr. Klinar, prošt novomeški dr. Čerin, stičenski opat dr. Kostelec, prior križarskega reda Učak. Sledili so v vozovih cerkveni dostojastveniki s svojim spremstvom: nuncij Pellegrinetti, metropolit dr. Bauer, graški škof dr. Pawlikovsky, krški škof dr. Srebrnič, ljubljanski knezoškof dr. Rožman, mariborski pomožni škof dr. Tomažič, zastopnik tržaške škofije msgr. Kratzik in krške msgr. Podgorc. Za vozom vencev sta dva para vrancev vozila mrtvaški voz s krsto. Za mrtvaškim vozom so nosili na blazinici odlikovanja pokojnega vladike, nato pa je sledil voz s sorodniki: sestra M. Karlin, nečaki banski svetnik dr. Karlin in profesor Karlin, in Jože Žagar z družino, nato pa je korakalo domače osebe škofijskega dvorca. Sledili so vozovi civilnih in vojaških dostojanstvenikov. Za vozovi so korakali odlični mariborski gospodje, zastopniki mestne občine, sodišča in vseh drugih uradov ter organizacij.

Zadnje slovo.

Dolgi — dolgi ter veličastni spreved je trajal od stolne cerkve na mirodvor celo uro. Pred magdalenskim pokopališčem so dvignili krsto z voza in jo nesli v pokopališko kapelico, kjer si je dal pokojni zgraditi lastno grobnico. Pred grobnico je opravil obrede zagrebški nadškof dr. Bauer. Združeni mariborski pevski zbori so zapeli zadnjo žalostinko »Jamica«, nakar je pričel razhod tisočevih, ki so posodili obče priljubljenemu nadpastirju zadnjo pot iz ljubezni ter spoštovanja in v trdnem zaupanju na — svidenje!

R. I. P.

Današnji številki »Slovenskega gospodarja« je priložena posebna izdaja »Nedelje«, ki je posvečena spominu blagopokojnega našega škofa dr. A. Karlina.

Poslednje vesti.

Dva otroka zgorela. V Robnem vrhu v Hložah poseda viničarijo posestnica Robošek iz Ptuja. Tamošnji viničar Mlakar se je mudil te dni s svojo ženo na delu, doma pa sta ostala letni fantek in 3letna deklica. Otroka sta zanetila ogenj. Zgorelo je gospodarsko poslopje, hiša in oba otročička. V hlevu se je zadušilo nekaj glav goveje živine.

Požar s človeškimi žrtvami. V Novi vasi pri Sv. Marku niže Ptuja je uničil ogenj do tal 4 poslopja in svinje posestnika Lovrenka. Upeljeni sta domačiji posestnikov Lovren-

ka in Šumbergerja. Pri reševanju sta se življensko nevarno opekla Lovrenko, njegova žena, posestnikov sin Peklar in posestnik Petek. Požarna škoda znaša blizu 300.000 Din. Vzrok požara neznan.

Dva požara v Ponikvi ob južni žel. Pretekli teden smo imeli dva požara. Zgorela sta dva kozolca: prvi na posestvu Marije Cmok v Luterji, drugi na zemljišču Marije Grosek v Dobovcu. Vzrok prvega požara je ostal nepojasnjen, drugi kozolec pa je bil zločinsko zažgan. Požigalec se je sam sodil. Njegovo zogljenno truplo so našli sredi pogorišča. Ljudje so bojda na njem že večkrat opazili znake blaznosti. Pokopali smo ga na tistem v nedeljo,

Gornja Radgona. Društvo starih vojakov od Sv. Antona v Slov. goricah priredi na velikonočni ponedeljek dne 17. aprila, ob treh popoldne v posojilniški dvorani vojno žaloigro v 5 dejanjih: »Za hrepenenjem po materi«. Vsi iskreno vabljeni!

Sv. Benedikt v Slov. goricah. Društvo bojevnikov ima na velikonočni ponedeljek igro: »Slehernik«.

Hiša z malim posestvom (hmeljski nasad) z ugodno lego tik ob glavni cesti v Kapli (Savinjska dolina), je po nizki ceni na prodaj. Po natančnejše informacije se obrnite na Hranilnico in posojilnico na Vranskem. 495

Da bi bili za Veliko noč v Gospodu veseli in srečni, želita cenj. naročnikom, čitateljem in prijateljem

uredništvo in uprava „Slov. gospodarja“

IZ RAZNIH DRŽAV

V DRUGIH DRŽAVAH.

V Avstriji preiskuje vojaštvo in orožništvo socijaldemokratske lokale in zasebna stanovanja voditeljev od vlade razpuščene oborožene socialistične organizacije »Schutzbund«. Zaplenjenih je že veliko strojníc, pušk in streliva. Pretežno večino orožja pa so socijalni demokratje pravočasno poskrili.

Krog vprašanja vojnih dolgov. Ameriški predsednik Roosevelt namerava dovoliti moratorij ali odlog plačila vojnih dolgov, ki zapadejo 15. junija t. l.

PO SVETU KATOLIŠKEM

Brezposelni gredo k Sv. očetu. Katoliški angleški tednik »The Universe«, ki je jako razširjen ter se mnogo čita tudi od nekatoličanov, je začel agitirati ter zbirati denarna sredstva za romanje brezposelnih katoliških angleških delavcev v Rim. V svojem proglasu na katoliško in vobče krščansko javnost piše ta list: »Danes objavljamo najlepši poziv, ki ga je kedaj objavil naš list. Sklenili smo, da organiziramo v letošnjem svetem letu veliko romanje v Rim za brezposelne angleške katoliške delavce iz cele Angleške. Tem ljudem, ki morajo prenesti toliko odpovedi in zatajevanj, kojih življenje je polno težav in brez nad za boljšo bodočnost, bomo dali priliko, da bodo zastopniki vseh tistih naših čitateljev, ki so zadržani ter sami ne morejo v Rim. To bo romanje, ki bo silno razveselilo Sv. očeta.« Nameravajo prirediti poseben vlak, ki bi te romarje popeljal v Rim. Seveda bo vse to veliko stalo. Delavcem bodo plačani vsi stroški od hipa, ko zapustijo domačo hišo, do trenutka, ko se vrnejo v njo. Za to je potrebna svota okoli 1 milijona Din. Samo uredništvo je v ta namen podpisalo svoto 25 tisoč Dinarjev.

Katoliški možje. Katoliška akcija na Francoskem posveča poleg mladinske organizacije posebno skrb organizaciji katoliških mož. Nedavno se je vršila v mestu Metz v Lotaringiji velika skupščina katoliških mož. Samo v tej škofiji znaša število organiziranih katoliških mož nad 30.000 v 70 župnijskih društvih. Zborovanje se je vršilo v največji dvorani v Metzu. Govorili so katoliški poslanci iz Lotaringije v pariškem parlamentu. Glavna želja, ki so jo ti govorniki poudarjali, je bila ta,

Predsednik ameriških Združenih držav Roosevelt je povabil po 20. aprilu v Washington poleg angleškega ministrskega predsednika Macdonalda tudi zastopnike: Francije, Nemčije in Italije. Gre pri tej priliki za pripravo svetovne gospodarske konference.

Proslava konca alkoholne prepovedi v Ameriki se je vršila 6. aprila od polnoči dalje. Prohibicija ali alkoholna prepoved je trajala 13 let. Predsedniku Rooseveltu in guvernerju Lehmanu so pripeljali prve steklenice piva z letalom. V Njujorku so prodali tekom par ur toliko piva, da je zaslužila njujorška država 100.000 dolarjev. S povratkom piva je dobilo dela 40.000 ljudi.

da naj se ustvari enotna fronta vseh francoskih katoličanov. Le na tak način je mogoče, da se francoski katolicizem postavi uspešno v bran proti tistim, ki ogrožujejo njegove pravice in njegovo svobodo. Na koncu je govoril tudi pariški nadškof kardinal Verdier, ki so ga navzoči možje sprejeli z velikim navdušenjem. Pariški kardinal se je izrazil o velikih uspehih francoske Katoliške akcije zelo pohvalno, ki ima sedaj že pet milijonov članov. S posebno radostjo in tudi z najboljšimi upi za bodočnost, tako je naglasil g. kardinal, ga napolnjuje dnevni napredek katoliške organizacije med moži in mladeniči. Čim bolj bodo rastle vrste katoliških mož in mladeničev, tem jačja bo opora, ki se bo na njo naslanjala Cerkev in država v Franciji.

Slovenski misijonar pod Himalajo. Karel Mlekuž, misijonar v Šilongu v Indiji, piše v »Katoliških misijonih« tole: »Kako je tu pod Himalajo? Zda lahko tako rečete, ker se ta vsak dan prav lepo vidi. Krasen pogled; med nami se nahaja dolina Brahmaputre in zdi se, kot bi stali Šilong in Himalaja na isti višini. Ledina ni pretrda, vendar je brez volov ali kakor na Murskem polju brez konj ne boš oral. In to se je meni zgodilo. Skušal sem sam plug vleči in orati, pa ne gre. Primanjkuje nam sredstev. Ne moremo vzdrževati novih krščanskih občin. Naš okraj meri po dolgem skoraj 250 km v zračni črti in približno 100 km na široko. Katoličani so raztreseni v 90 vaseh. Tu v Šilongu je okoli 2000 katoličanov. Za vse pa sta samo dva misijonarja. Po vaseh imamo katehiste, ki poučujejo vernike in jih zbiraajo ob nedeljah k službi božji. Brez njih bi nam ne bilo mogoče ohraniti novokrščencev, ker nam primanjkuje sredstev. Na svojih potovanjih večkrat niti vinarja ne potrošim. Včasih sem primoran hoditi peš, ker ni denarja za avto. Na zadnjem potovanju sem

jo mahal 20 milj po cesti, ki vodi v dolino Brahmaputre, na kateri se le malokdaj vidi kak pešec. Res je, da je pri misijonarju glavno gorečnost za poklic, vendar se brez denarja ne da dosti storiti.«

NOVICE

Srečne in vesele velikonočne praznike želita fantom vojakom, orožnikom, finančnim stražnikom in vsem naročnikom ter čitateljem izven Slovenije uredništvo in uprava »Slovenskega gospodarja«.

Svarilo. Za velikonočne praznike je pri nas običajno streljanje. Pri tem poslu so dogodki vsako leto radi mladostne neprevidnosti toliko lažjih in večjih nesreč. Dolžnost starejših in previdnejših bi bila, da bi nadzirali ravnanje s strelivom in marsikateri fant se ne bi v poznejših letih z bridkostjo spominal, kako je bil za Velikonoč ob prste, roko, ali ga je pa sicer trajno poškodovalo.

Podravsko tiskarno v Mariboru, ki je bila last Eksportne družbe, je kupil vrli faktor Mariborske tiskarne g. Lojze Strašnik. Obilo sreče in blagoslova!

Smrt vsled literške steklenice. V neki mariborski krčmi so slavili rekruti odhodnico in so metali v pijanosti kupice v steno. Eden od pivcev je zagrabil celo poln liter vina in mu namenil razlet ob steni. V trenutku zavijtenja se je dvignil metalcu nasproti sedeči mladi knjigovodja Cvetko Gobec in steklenica ga je zadela v čelo tako nesrečno, da je umrl vsled otrpnenja možganov.

Smrt pod vozom. Iz Slivniškega gozda pri Mariboru sta vozila brata Vrbič listje. V Slivniškem klancu se je voz nagnil in brata sta priskočila, da bi zadržala prekuc. Voz pa se je le prevrnil in pokopal pod seboj Feliksa Vrbiča, kateremu je zlomilo tilnik in vratne kosti tako, da je obležal pri priči mrtev. Drugi brat je še pravočasno odskočil in se rešil vsake poškodbe.

Tat odnesel tri zlate prstane. Dne 6. aprila se je utihotapil v spalnico gospe Robičeve v Limbušu tat in izginil s tremi 2000 Din vrednimi zlatimi prstani. Voj posel, ko so bili domači zaposleni v gostilniških

Velika požarna škoda. Dne 7. aprila zvečer je začelo goreti na Ješenci pri Hočah pri posestniku Ivanu Hojniku. Plameni so se oprijeli tudi hiše soseda M. Viharja. Ogenj je uničil dve posloni z živežem na podstrešjih ter s poljedelskimi stroji. Gasilec je močno primanjkovalo vode. Škoda znaša nekaj 100 tisoč dinarjev.

Grozna smrt vsled zadušenja. 78letna starka Terezija Šori v Botkovcih pri Sv. Lovrencu v Slov. goricah je bivala sama v svoji kočuri in živela čudaškosamotarsko življenje. Dne 3. aprila v noč je videl posestnik Alojzij Volnar luč v koči starke in ko je še pogledal skozi okno, je zapazil na tleh petrolejko brez cilindra, ki je gorela z mogočnim plamenom. S pomočjo sosedov je udrl v zaklenjeno kočjo in našli so starko že zadušeno vsled dima in obleka je že tudi bila v njem. Od petrolejke so

se užigale cunje ter podboji in bi bila zgorela cela kočica z zadušeno starko vred, ako bi ne bil zapazil nesreče omenjeni posestnik.

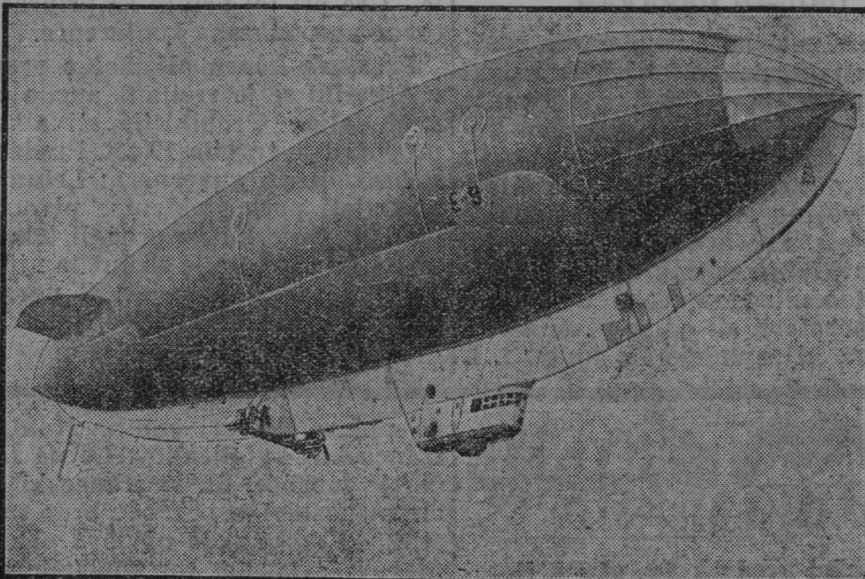
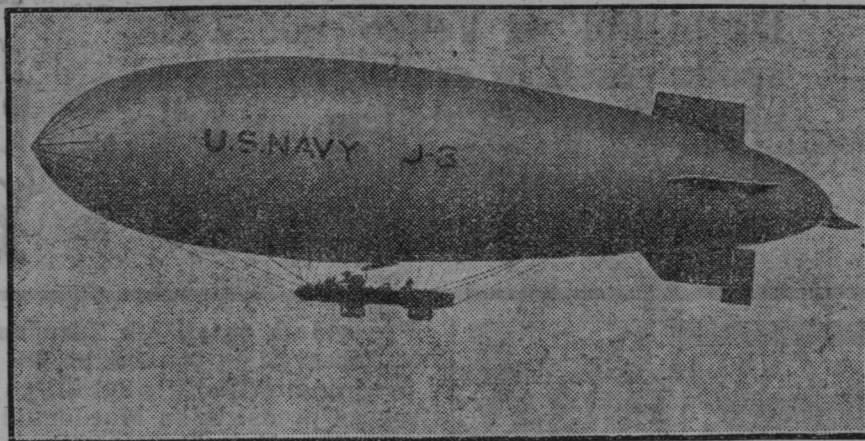
Radi uboja žene 10 let robije. 35letni posestnik Jurij Pernek iz Gruškovja p. Podlehniku pod Ptujem je pretepaval svojo ženo in je že bil radi težke telesne poškodbe osemkrat kaznovan. Predlanskem se je ločil od žene, a se še vedno zatekal k njej in otresal nad njo nasilja. Lani 9. februarja je pozno zvečer zahteval vstop v ženino hišo, ko je že počivala s svojim 16letnim sinom. Sin je očetu konečno le odprl, a je nasilnež zagrabil poleno in z njim ženo tako obdelal, da je podlegla poškodbam in ob tej priliki je pretepel še sina. Dne 5. aprila je dal Pernek pred mariborskim senatom odgovor radi uboja žene in je bil obsojen na 10 let robije.

Obstreljeni tihotapec. V bližini Trnja pri Dolnji Lendavi so zadeli naši omejni stražarji na tri tihotapce, ki so hoteli iz Madžarske k nam z raznim blagom. Pri pogledu na stražo so švercarji zbežali, stražniki so streljali, in opasen strel skozi prsa je dobil 20letni Štefan Pežonjo iz Trnja. Ranjenca so oddali v bolnico v Mursko Soboto.

Neznani utopljenec. Posestniški sin Štefan Debelak iz Križevcev je našel na levi strani Mure ob benediškem mostu neznanega, 40 let starega utopljenca brez dokumentov. Truplo je ležalo v vodi najmanj 14 dni.

Radi uboja osem let težke ječe. Lani 12. novembra je zaklal delavec Fr. Čeh z Bišečkega vrha v Slov. goricah hlapca Konrada Gumzeja. Omenjenega dne so imeli pri posestniku Muršecu terice in so na večer plesali. Radi dekleta je prišlo med Čehom in Gumzejem do obračuna z nožem, kojega smrtna žrtev je postal Gumzej. Obtoženi Čeh je pred mariborskim senatom 4. aprila priznal krvavo dejanje z izgovorom na silobran in je bil obsojen radi uboja na osem let robije.

Dva vloma pri belem dnevu v Celju. Dne 6. aprila pri opoldanskem odmoru so odprli neznanci s ponarejenimi ključi manufakturno trgovino Vegi in Bevc na Glavnem trgu v Celju in so odnesli 1763 Din. Ob istem času je bila obiskana od tatov trgovina Davorina

Ob priliki ponesrečenja »Akrona« je padel pri iskanju ponesrečencev v morje manjši ameriški zrakoplov »I. 3.« (zgoraj). — Edini in največji francoski vodilni zrakoplov »E 9«, last mornarice, je moral prisilno pristati in se je prelomil na dvoje.

Goloba v celjskem Narodnem domu in okradena za 1616 Din.

Vlomilec je odnesel v noči od 2. na 3. aprila v Celju iz ročne blagajne v lekarni pri »Mariji Pomagaj« na Glavnem trgu 7000 Din, ki so bili pripravljeni za poravnanje raznih računov.

Po dveh mesecih odkriti vlomilci. — Letos 5. februarja je bilo vlomljeno v Fišerjevo trgovino v Podlogu pri Sv. Pavlu v Savinjski dolini. Neznanci so odnesli raznega blaga za 7000 Din. Lastnik trgovine je sedaj ugotovil po ne-

ki srajci, katero je nosil nekdo iz Motnika, da je bila izmaknjena 5. februarja iz njegove trgovine. Po tej ugotovitvi so odgnali orožniki po temeljiti preiskavi tri osumljence v zapor.

Po preteku pol leta so ga našli v gozdu mrtvega. Lani 23. oktobra se ni vrnil več z iskanja gob vpokojeni rudar Ivan Pevec iz Loke pri Trbovljah. Od tedaj je bila za omenjenim zabrisana vsaka sled. Domači so pretaknili vse gozdove v trboveljski okolici, si ogledali vsakega naplavljenega utopljenca, a o Pevcu niti sluha in ne duha. Zadnje dni pa je zadel v gozdu nad Klekom na mrtvega in že seve razpadlega Ivana Pevca neki fant iz Planinske vasi.

Japonske čete zasedejo kitajsko mesto Jehol.

Wiley, edini častnik ponesrečenega ameriškega zrakoplova »Akron«, ki se je rešil.

Vlom v trafiko. V noči 4. aprila je bilo vlomljeno v Šmartnem pri Litiji v trafiko. Vlomilci so odnesli vse, kar jim je prišlo pod roko: zlato uro, zlat prstan ter več škatelj cigaret in cigar.

Sreča v nesreči. Dne 5. aprila je zašel v Ljubljani pod lokomotivo 12letni Miroslav Čoklj. Stroj je nekaj časa vlekel seboj fantka in ga je nato vrgel, ne da bi ga bil prehudo poškodoval.

Na ulici oropana. V noči 4. aprila je iztrgal neznanec gospej Josipini Oset v Verovškovi ulici v Šiški v Ljubljani ročno torbico in jo oropal gotovine in dragocenosti za 4000 Din.

Požar je uničil 4. aprila ob cesti, ki veže vasici Predolje in Orehovlje pri Kranju, gospodarsko poslopje posestnika Lovrenca Kokalja, po domače Pirca. Ogenj je uničil na hlevu vse ostrešje razen golih zidov, skedenj pa je pogorel do tal. Zgorela je vsa krma, na skednju električni motor, nova slamo-reznica in mlatilnica. Škoda znaša 100 tisoč Din, zavarovalnina pa le 25 tisoč dinarjev.

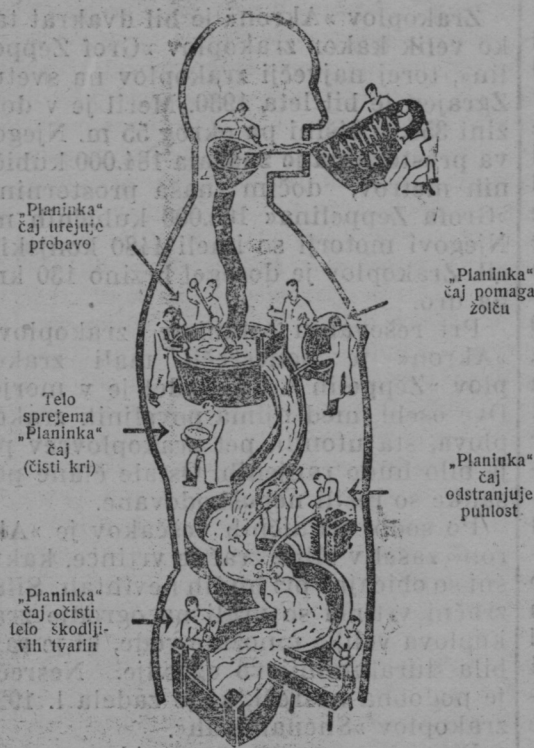
Na Trsat bo o Binkošti vozil posebni vlak tudi iz Maribora! Mora pa biti najmanj 300 romarjev, drugače se bodo morali pridružiti Štajerci ljubljanskemu posebnemu vlaku, ki bo vozil čez Zidani most. Vožnja bo polovična, izlet z ladjo po morju brezplačen, kakor tudi druge ugodnosti, ki so jih imeli romarji vsako leto. Polovična voznina, skupaj z našo izkaznico bo veljala iz Maribora okoli 180 Din, iz drugih krajev pa toliko manj, kolikor so bližje Zidanemu mostu—Zagrebu. — Štajerci! Pohitite s prijavi! Do 20. aprila Vas mora biti 300 prijavljenih, pozneje bo prepozno. Vsem prijavljencem bomo po

Nič več 200, samo še 100

koledarjev »Slovenskega gospodarja« po 5 Din, ki jih morate poslati v pismu naprej na

TISKARNO SV. CIRILA, MARIBOR.

Novo živlensko moč in zdravje

prinaša pomladansko zdravljenje s

„PLANINKA“ čajem BAHOVEC

Vsakemu je potrebno pomladansko zdravljenje z mnogostранsko izkušenim »Planinka« čajem iz zdravilnega planinskega cvetja. »Planinka« čisti kri, osvežuje in razredčuje isto, izločuje iz telesa vse vrste materije in bolezenske strupe.

Vsled tega se je pokazal »Planinka« čaj pri prebavnih težavah, nerednem črevesju, zaprtih vetrovih, odebelenju, glavobolu, migreni, arteriosklerozi, jetrnih, žolčnih, obistnih boleznih, hemeroidih, navalu krvi, omotici, kožni nečistošti, tvori itd., kot dragoceno domače sredstvo.

Začnite tudi Vi s tem pomladanskim zdravljenjem od 8 do 12 tednov s »Planinka« čajem Bahovec.

Zahtevajte v lekarnah in drogerijah izrecno »Planinka« čaj Bahovec. Pravi samo v plombiranih zavitkih po 20 Din z napisom proizvajalca:

Lekarna Mr. L. Bahovec, Ljubljana.

Reg. br. 1349. od 6. VII. 1932.

20. aprilu poslali še natančno tiskana navodila in položnice. Kdor gre z nami, naj nikar ne odlaš! Na svidenje na Trsat! — Romarski odbor pri »Sveti vojski« v Ljubljani, Dunajska cesta 17.

Ugankarjem! Rešitev ugank v aprilski številki »Našega doma« je poslati najkasneje do 17. t. m. Dva, ki bosta izžrebana, bosta dobila knjižno nagrado.

Vzajemna zavarovalnica v Ljubljani ni v nobeni zvezi s »Splošnim vzajemnim in podpornim društvom v Mariboru«. Nekateri »potniki« »Splošnega vzajemnega in podpornega društva v Mariboru« skušajo pridobivati člane s tem, da jim zatrjujejo, da je Vzajemna zavarovalnica v zvezi z »Splošnim vzajemnim in podpornim društvom v Mariboru«. Vzajemna zavarovalnica (ka-

kor tudi njen oddelek »Karitas«) goji le pravo, solidno zavarovanje in se kot taka ne more pečati z zavarovanjem, ki ga gojijo razne samopomoči. — Vzajemna zavarovalnica v Ljubljani. 474

BOTRI IN BOTRICE, NE PRERIVAJTE SE

na dan birme pri stojnicah, kjer težko izberete primeren molitvenik in rožni venec ter druge spominkel! Kupite si to že v naprej v

Tiskarni sv. Cirila v Mariboru.

Ako kupiš v prodajalni Ivan Trpin, manu-fakturna trgovina v Mariboru, Vetrinjska ulica 15, vsaj za 10 0Din, dobiš koledar »Slov. gospodarja«.

Iznajdljivi trgovci.

V neki prometni ulici lyonskega predmestja na Francoskem se je te dni primiril dogodek, ki je zbudil splošno pozornost meščanov. Pred izloženim oknom neke trgovine z oblekami se je ustavil potepuh ter naglo udaril s kamnom v šipo, da se je razsula. Uplenil je obleko ter zbežal z njo neznan kam. Trgovci, ne bodi len, je izrabil ta dogodek za reklamo. Nekaj minut potem, ko je potepuh razbil šipo in ukradel obleko, se je v izloženem oknu pojavil plakat s sledečo vsebino: »Dokaz za kakovost mojih izdelkov! Neki možki je tvegat

Pavel Keller:

„Skrivnostni studenec“

Roman.

Poslovenil dr. Ivan Dornik.

Tri tedne po požaru je Karel dovršil medicinske študije s prav dobrim uspehom. Ni mu še bilo znano, da je doma pogorelo. Mati mu ni hotela pisati o tem. Drhteč je stal pred črnim pogoriščem.

Objel je mater; ona se je stisnila k njemu, toda ni jokala.

Kaj sedaj? Kaj bo sedaj?

Nista vedela.

Karel je rekel:

»Leto dni morava še vzdržati! Ko prestanem predpisano prakso, lahko začnem kjerkoli, pa naj bo v še tako majhnem kraju. In tedaj že prislužim toliko, da bova lahko živela.«

»Toda grunt?«

»Da, da, grunt!«

14. nadaljevanje.

Ema.

Tisti čas je najbolje šla kupčija s svilenimi nogavicami. Kakor nalezljiva bolezen se je širilo to. Saj v nedeljo je vse nosilo svilene nogavice, od sluge v pisarni do zadnje pestunje na deželi.

Fabrikant Jelšnikar je bil zelo bogat človek. Z gospodom graščakom sta si bila dobra znanca; sedela sta bila skupaj v oblastni skupščini in sta prav dobro shajala drug z drugim.

Pred tremi meseci so zarubili graščaku bika in šest prašičev za davke, ki jih je bil ostal dolžan. In sedaj je stal dan, ko je bilo zopet treba plačati davke, vnovič pred vrati.

V bankah graščak ni imel nobenega kredita več. V tej sili se je napotil do Jelšnikarja in ga prosil na posodo.

»Ema,« je rekel, »kako je bila ta pot težka, ti ne morem povedati.«

Deklica se mu je ovila okrog vratu.

»Oh, zakaj sem tako šibka, da ti ne morem prav nič pomagati!«

»Če bi mi ostalo od prodaje vsaj toliko, da bi lahko živela, pa bi to staro dedščino naše

Nesreča največjega zrakoplova.

Amerikanci nimajo sreče s svojimi zrakoplovi. Doslej je nesrečno končal vsak ameriški zrakoplov.

Ponos ameriške vojne mornarice je bil pred nedavnim zgrajeni največji zrakoplov na svetu, ki se je imenoval »Akron« in bi naj bil v slučaju vojne opora mornarici. Ta zračni velikan je ponesrečil dne 3. aprila na ta način, da ga je silovit vihar treščil blizu New Jersey v morje. Na zrakoplovu je bilo 19 častnikov, med njimi admiral Moffat, vodja letalskega pomorskega urada, in 77 moških. Nemški petrolejski parnik »Phoebus«, ki je vozil iz Njujorka, je rešil štiri osebe, med njimi je radiotelegrafist po rešitvi umrl. Čim je prispela prva vest, ki jo je brezžično poslal nemški parnik »Phoebus«, ki je bil očevidec nesreče, je poveljstvo ameriške mornarice takoj odposlalo proti kraju nesreče vse razpoložljive ladje. Proti svetilniku Barnegattu je odplulo 24 obalnih ladij in več drugih vojnih brodov. Obalne ladje, ki so prve prihitele na kraj nesreče, poročajo, da zrakoplova doslej še niso našle, ker so divjali tam okrog silni viharji in nalivi, ki so gotovo povzročili nesrečo.

Zrakoplov je bil 35 ur v zraku. Pri tem je moral izvršiti celo vrsto radio-

telegrafskih poizkusov. Zrakoplov je v zadnjih tednih izvršil že več poletov, ki so mu pa vsi dobro uspeli.

Zrakoplov »Akron« je bil dvakrat tako velik kakor zrakoplov »Grof Zeppelin«, torej največji zrakoplov na svetu. Zgrajen je bil leta 1930. Meril je v dolžini 358, v višini pa okrog 55 m. Njegova prostornina je znašala 184.000 kubičnih metrov, dočim znaša prostornina »Grofa Zeppelina« 105.000 kubičnih m. Njegovi motorji so imeli 4480 konjskih sil. Zrakoplov je dosegel brzino 130 km na uro.

Pri reševanju ostankov zrakoplova »Akron« je ponesrečil mali zrakoplov »Zeppelin Y 3«. Padel je v morje. Dve osebi, med njima poveljnik zrakoplova, sta utonili, pet zrakoplovcev pa je bilo hudo ranjenih. Ostale člane posadke so rešili nepoškodovane.

Po sodbi tehničnih veščakov je »Akron« zašel v silne zračne vrtince, kakršni so običajni pri hudih nevihtah. Silni zračni vrtinci so vrgli na ogrodje zrakoplova velike množine vode, ki je razbila duraluminijevo ogrodje. Nesreča je podobna nesreči, ki je zadela l. 1925 zrakoplov »Shenandoah«.

Razven ponesrečenega »Akrona« posedajo Združene ameriške države še drug vodilni zrakoplov, ki je prav tako velik, enako grajen kakor »Akron« in se bo lotil prvega poskusnega poleta 10. aprila.

mlačen in brezbrizen, ali celo brezveren. Za take mlade ljudi je življenje izgubilo svoj pravi namen in pomen, smrt je za nje samo kazen, vstajenje pa jih napolnjuje, ako nanj pomislijo, ne z nadami, marveč samo s strahom. Niso takšni mladi ljudje sami iz sebe takšni postali. Pokvarilo jih je slabo čtivo in slabo društvo. To dvojje ima na vesti njihovo življenje. To življenje bi se končalo s slabo smrtjo in z vstajenjem večno izgubljenih, ako bi se jih Zveličar, ki je za nas trpel, umrl ter vstal iz groba, tik pred smrtjo ne usmilil ter jih s svojo milostjo ne usposobil za srečno smrt in blaženo vstajenje. V pojasnilo nasleden slučaj iz njegovega izkustva.

Prejel sem nujno sporočilo od prijatelja, ki ga ni pisal sam, naj hitro pridem k njemu v bolnico. Zdrznil sem se. Kakor blisk mi je šinila v glavo misel: jutraj se je zgodila težka prometna nesreča in najbrž je tudi moj prijatelj med ponesrečenci. Kakor film so mi šli skozi možgane in se razvijali pred očmi, kakor da jih iznova doživljam, spomini na dogodke najinega prijateljstva. Nisva bila ožja sorojaka, vendar skupna služba naju je družila kakor mnoge druge. On napoln inteligent z nekaj več izobrazbe, jaz pa z nepopolno ljudsko šolo, pač pa veren prijatelj knjig in katoliških organizacij. Verski nazori so naju ločili kakor velik prepad, preko katerega ni mogel on k meni, ne jaz k njemu. Prijatelj, popoln brezverec, je skušal tudi na mene vplivati, češ, da ni Boga, da je človek brez duše, zgolj materija, kakor vse drugo na zemlji. Mnogokrat sva se sporekla, odločno sem pobijal njegovo brezverstvo in njegove zmotne nazore, ki mu jih je vcepila brezverska družba, v katero je zašel. Razšla sva se. Prišel pa je spet in iznova sva debatirala o vseh mogočih in nemogočih vprašanjih. Nekoč sem mu dejal: ali ostaneva prijatelja ali ne, tvojih svobodomiselnih nazorov ne priznam in jih ne morem priznati nikdar; mor-

Pongrac Turnšek:

Tri velike reči.

Nekaj misli za veliki teden.

Veliki teden nam predločuje tri velike reči, ki so tesno povezane med seboj: življenje, smrt in vstajenje. Življenje je trpljenje: Kristus je trpel.

Smrt je usoda vsakega človeka: Kristus je umrl. Onkraj groba nas čaka vstajenje: Kristus je od mrtvih vstal. Mladina ne misli kaj rada na te tri važne reči, zlasti ona ne, ki je vdana lahkomiselnosti. Takšna bi najrajše imela življenje brez trpljenja. Na konec življenja kaj rada ne misli, še manj pa na to, kar pride onstran groba. Ker je te tri važne reči izgubila iz vidika, je z njimi izgubila tisti kompas, ki bi ji kazal pravo smer skozi življenje. Še v slabšem položaju je tisti del mladine, ki je v verskem oziru

družine prodal. Kar pa so mi ponujali, je sramota.

»Ali ne bi šla v mesto in si poiskala službe? Za bolniško sestro morda?«

»No, in potem se nauči šiti takoj tudi mrtvaški prt, s tem mi boš izkazala poslednjo uslugo.«

Hudi časi! Jesenske megle so se kuhale okrog hiše. Pismonoša je prinesel časopis. In kaj je bilo popisano v njem pod neukusno velikimi nadpisi? Umori, oskrumbe, avtomobilske nezgode, nesreče na železnicah, ropi, poneverbe, nesreče v rudokopih, škandali v parlamentu in podobne reči. Nato puhli roman nepoznanega pisatelja, po cele strani obširna poročila o športnih tekmah, kar vse skupaj ni bilo nič. Ko bodo znanjci kdaj prebirali te časopise iz povojnih let, se bo razgrnila pred njimi vsa ta žalostna kulturna revščina.

Graščak je vzel v roko časopis in bral.

In nato je začelo goreti pri Colnarjevih. Prva je opazila ogenj Ema. Iz njene sobice se je videlo na vas. In ko je kakor vselej, predno je

legla k počitku, tiho in pobožno pogledala proti hiši, kjer je bil doma njen dragi, je zagledala plamen, ki je švigal iz skednja, še predno je kdo v vasi mogel slutiti nesrečo. Z gradu je letela vest o požaru v vas.

Od vseh strani so prihiteli gasilci. Curki iz brizgaln so se namerili po sosednjih poslopjih; skednja, ki je bil poln slame, niso mogli več rešiti. Ema je spočetka stala na vrtu, prav pri studencu, odkoder so večinoma črpali vodo. Druge, daljše cevi so napeljali do vaškega ribnika. Studenec se je iskril v mesečini. Ali je bila presveta Devica, ali pa grda čarovnica, ki je ukazovala sedaj studencu? Ali je plaval duh umorjene okrog plamena po pregrešnem domu Colnarjevem in podpihaval plamen, naj uniči do zadnjega vse, kar je pričalo še o blagostanju?

Pri vratih na dvorišče je stal Meden. Niti genil ni z roko, da bi pomagal. Drugim, ki so brez dela prodajali zijala, je rekel:

»To je prekletstvo! Ali more ta ženska še sama gospodariti? Vsa obilna žetev je šla v nič. Ha! Kdo pa danes hrani žito? Bodo pač zelo

življenje in svoboda, da si je pridobil obleko iz moje trgovine. Danes ima vsak kupec pri meni 20% popusta!« — Učinek plakata je bil nepričakovano uspešen. Vse se je ustavljalo pred trgovino, drlo v prodajalno in kupovalo obleke s popustom. Policija pa je mislila, da je trgovec nalašč vprizoril to reč, zato je uvedla preiskavo, pri kateri pa se je pokazalo, da stvar ni namerno prirejena in da je imel trgovec le veliko pri-
sotnost duha.

Kako love ribe na Japonskem?

Na Japonskem poznajo ribiči poleg običajnih mrež in trnkov še neki originalni na-

da boš še kdaj sam spoznal, da so zmotni. Ločila sva se. Čez nekaj dni sem bil prestavljen na drugo mesto in od takrat se nisva več videla. Vse to mi je še bilo v spominu kakor živa slika, ko sem hitel po stopnicah v drugo nadstropje proti sobi, v kateri ležijo bolniki, ki so zapisani smrti. Močno mi je utripalo srce in omahujoč sem stopil za usmiljenko, ki mi je odprla vrata. Zagledal sem na postelji prijatelja, ki se je slabotno nasmehnil in mi ponudil roko. Videlo se je, da mu je usojenih le še nekaj trenutkov življenja. Težka nesreča mu je uničila mlado življenje. S solzami v očeh je dejal: »Prijatelj, spovedal sem se! Verujem, da je Bog in da ima človek neumrljivo dušo.« Še je hotel govoriti, a beseda mu je umrla na ustnih in njegovo oko je ugasnilo za vedno. Sklonil sem glavo in se zamislil. Zakaj borba človeka proti Bogu? Zakaj? ... Mar li zato, da mora človek ob koncu svojega življenja priznati, da bi bil poraz neizogiben, ako bi se ga Bog ne usmilil?!

In isti večer mi je nevidna sila držala roko in vodila pero, ki je pisalo v dnevnik besede: Ni tajna ne življenje ne smrt. Tajnost je večnost. Tajnost pa nam razsvetljuje On, ki je trpel in vstal iz groba. Mladina, okleni se Njega in Njegove Cerkve! Le tako boš sebi in narodu v prid rešila velevažno vprašanje treh velikih reči, ki se glase: življenje, smrt, vstajenje.

*

Velika Nedelja. Na velikonočni ponedeljek, popoldne po večernicah, ponovi tuk. Marijina kongregacija nad vse lep misterij »Slehernik«. Ker je zanimanje za drugo predstavo zelo veliko, opozarjamo vse, še posebej pa one, ki so morali pri zadnji predstavi radi tolikšnega navala oditi, da si to pot pravočasno oskrbijo potrebne vstopnice. Dobile se bodo nekaj dni prej v kaplaniji.

Veržej. V nedeljo, 2. aprila so priredili gojenci salezijanskega zavoda in fantje iz Veržeja in Dokležovja igro v petih slikah »Križev pot ruskega naroda«. Igra je vsebinsko zelo

bogata. Nudi nam vpogled v strašne razmere v Rusiji. Kaže sovraštvo brezbožnikov do vere, kaže pa tudi junaštvo ruskih vernikov, ki niti v najhujših trenutkih ne marajo zapustiti Kristusa. Trpeli smo z ruskimi verniki, ko so jim v Saratovu oropali in požgali cerkev: klicali z Janezom Krstnikom: ni vam dovoljeno; hvalili smo Boga s slepim beračem, ki je čudežno spregledal, da je potem svaril brezbožnike in tolažil vernike. V drugi in tretji sliki smo se zgražali z ruskimi kmeti nad krivičnim postopanjem čekistov ter obsojali njihovo podkupljivost in sočuvstvovali z očetom, ki je na kolenih prosil svojega sina, poveljnika čekistov, da ni uničil vaške cerkvice. V četrti sliki smo grajali krivičnost ruskih sodišč, ki obsojajo pravične, jim ne dovoljujejo zagovora, krivične pa postavljajo za tožitelje in oblastnike. V peti sliki smo gledali življenje nesrečnih izgnancev na Solovjetskih otokih, ki trpe strašne muke gladi in zatiranja; občudovali smo vernost vernih in pomilovali zakrknjenost grešnikov ter se razveselili ob tolažbi Janeza Krstnika, ki jim je pokazal križ. Igralci so svoje vloge zelo dobro rešili. Želimo, da bi nam to lepo igro ponovili! Dvorana je bila nabito polna.

Sv. Jurij ob Ščavnici. Prostovoljno gasilno društvo Selišči-Kupetinci priredi na velikonočni ponedeljek v dvorani g. Pergerjevi zanimivo igro »Guzaj«. Čitatelje »Slovenskega gospodarja« bo igra gotovo zanimala, da si ogledajo v živi sliki Guzaja in njegovo življenje, katero nam je lansko leto prinašal »Slovenski gospodar« v obliki povesti. Med odmori svira tamburaška godba. Ker je društvo novoustanovljeno, je čisti dobiček namenjen za nabavo gasilskega orodja. Vsi prijatelji gasilstva in poštene zabave uljudno vabljeni! Ne bode vam žal!

Sv. Križ pri Rogaški Slatini. Na belo nedeljo priredi naša mladina v društvenem domu lepo igro »Vrnitev«, na kar vas že sedaj opozarjamo, da si oskrbite vstopnice pravočasno. Bog živi!

Št. Vid pri Planini. Na velikonočni ponedeljek ob treh popoldne priredi mladina v Št. Vidu pri Planini zanimivo igro »Guzaj«. Ker je to povest naših krajev, pričakujemo in vabimo vse, da nas obiščejo na velikonočni ponedeljek v društveni dvorani.

Sv. Jožef nad Celjem. V soboto dne 22. t. m. ob 6. uri zvečer se prično v našem »Domu« velikonočne duhovne vaje za žene. Rok za prigrasitev je podaljšan do 20. aprila. Žene in matere, prigrasite se na naslov: »Dom duhovnih vaj« pri Sv. Jožefu nad Celjem. Vzdrževalnina za vse dni znaša 75 Din. — V soboto dne 20. majnika se prično duhovne vaje za dekleta. Že zdaj jih vabimo, da se pridno priklašajo.

S pomočjo letala premagana najvišja gora.

Od prevrata do danes se je že trudilo bogznaj koliko ekspedicij, da bi stopile na vrh najvišje gore na svetu, na Mount Everest v pogorju Himalaja v osrednji Aziji. Ekspedicije so bile brezuspešne in nekaj drznih raziskovalcev je tekom let tudi smrtno ponesrečilo. Največ ekspedicij za naskok Mount Everesta so opremili Angleži. V najnovejšem času so spravili v podnožje gorskega velikana nalašč za to zgrajena angleška letala pod vodstvom preizkušenih vojaških letalcev. Dne 3. aprila sta izvršili dve angleški letali zgodovinski polet preko Mount Everesta in krožili nad najvišjim vrhom 15 minut. Zračna pot od mesta starta (dviga v zrak) do vrha Mount Everesta je znašala 230 km, torej približno poldrugo uro poleta. Aparati so bili nalašč za ta polet zgrajeni. Merijo 11 do 12 m v dolžino, 15 m v širino (krilna razprtina). Kolesa pod trupom so nameščena tako, da omogočajo pristajanje tudi na neravnih tleh. Glavna skrb je veljala zaščiti pilota in opazovalca pred mrazom. V stenah in tleh sedežnih prostorov so okna, tako da je mogoče fotografirati na vse strani. Pod pilotskim sedežem je avtomatična kamera, ki snema v rednih presledkih med poletom. Z največjo nestrpnostjo čaka sedaj svet, kaj da bodo pokazali fotografski posnetki.

*

čin ribjega lova. Na pomoč jim pridejo neke vrste divje race, z imenom komorani. Ko pade noč, se zaziblje na morju brez števila čolnov, kjer gori v železnih košaricah neugasen ogenj; ta meče svetlobo daleč po morsk gladini in s tem privablja ribe. V čolnih sede tiho ribiči, ki imajo po 10 komoranov privezanih na vrvice. Ti komorani se hranijo le z mesom; pred lovom pa jim ne dajo tri dni nobene hrane, tako da so naravnost divji na sleherni ribji plem. Toda tik pred lovom jim nataknejo ribiči kovinaste obrobe okrog vrata, da ne bi mogli pogoltniti rib. Kakor hi-

bogati, Colnarjevi, če ne potrebujejo denarja. Meni ga je bilo treba; takoj sem zmlatil in prodal vse, še slamo, kolikor je ne potrebujem sam. Meni ne more kaj pogoreti. Denar imam v hranilnici. Kakor kdo gospodari, tako pa je!

Celo gasilci so bili veseli, da je Ema zjemala iz studenca. Drug nobeden se ni hotel muditi pri skrivnostni vodi.

Vetra ni bilo. Ogenj je tiho požiral skedenj. Kruh, ki je ravno dozorel, se je spremenil v pepel. Radovedneži so odšli domov, proč od preklete hiše. Bilo jih je mnogo v vasi, starih in mladih, ki bi za nič na svetu v mraku ne šli mimo Colnarjevih.

Le eno vprašanje so nesli ljudje s seboj domov:

»Kdo je zažgal?«

Ljubezen v mrazu.

Ema je že dolgo čutila, da ljubi Colnarjevega Karla, toda svojo deviško ljubezen je boječe skrivala. Nikoli mu ni pisala pisma v mesto; le kadar je bila pri njegovi materi na do-

mu, je planila njena nežnost na dan; pritisnila se je na tiho ženo in izgovarjala svojo preveliko vdanost, rekoč:

»Jaz nimam matere.«

»In jaz nisem imela hčere.«

In tako sta se prisrčno oklenili ena druge. O čem pa naj se razgovarjata, kadar sta skupaj? Govorili sta o Karlu, kar je bilo obema najmilejše. Bilo je prelepo, da sta obe lahko ljubili istega mladega moškega, ne da bi krivogleda ljubosumnost motila to lepo složnost.

No, in sedaj je bil Karel doma, doma po državnih skušnjah, ki jih je častno prestal. Mož.

Na dvorišču zunaj je padal prvi sneg na ožgano tramovje skednja. Čista belina je pokrivala žalostni pepel in vendar ni mogla omiliti strahote razvalin. Beli ovesek okrog mrtvih zidov je napravil iz zamorjenega doma strašilo, ki se je režalo v noč.

Potoček, ki je tekel mimo hiše, je žuborel le še prav tiho pod ledom; na vaškem ribniku so vrveli otroci. Colnarjevina ni mogla najti zimskega počitka, kakor ga tudi skrivnostni stude-

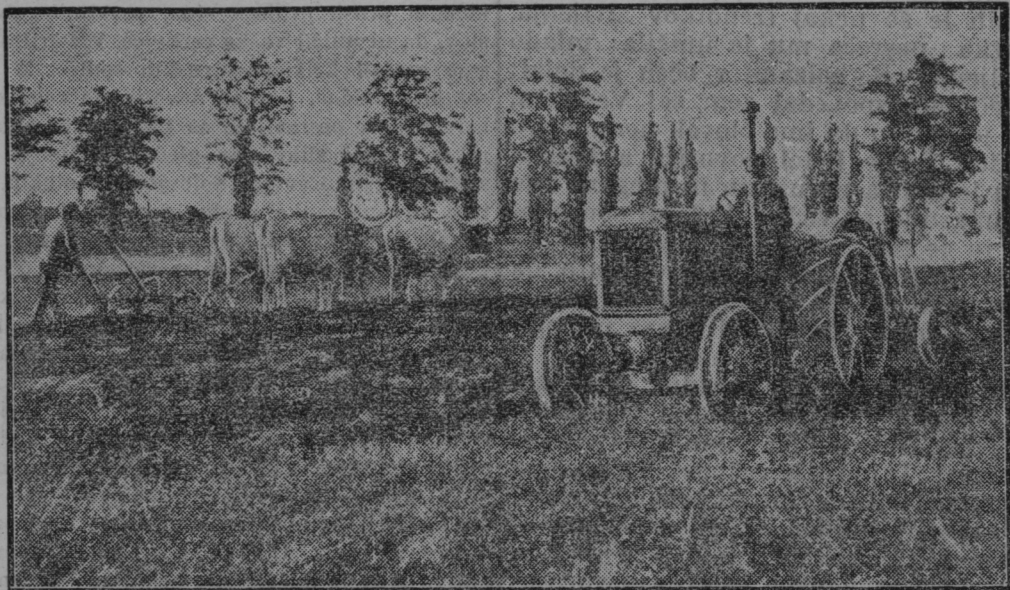
Podgorje pri Slovenjgradcu. Umrlo je od novega leta sem šest faranov raznih poklicev in starosti. Umrlo je najstarejša ženska v fari, vžitkarica Marovšek Frančiška, stara 82 let. Za njo je umrl posestnik Ivan Pritržnik, ki je bil skrben in dober gospodar. V Velunji je umrl najemnik Borovnik Boštjan. Umrlo je tudi eno dete ter en brezposelni delavec, doma iz Tuhinja pri Kamniku. Zadnja žrtev smrti je bila gospa Antonija Legnar, nekdanja dobra in skrbna gospodinja. Pri odprtem grobu se je od pokojnice poslovil č. g. župnik Kotnik, ki je v kratkih besedah pogrebem opisal njeno vzgledno življenje. Naj bo pokojnici zemljica lahka, preostalim pa naše iskreno sožalje! — Ker stojimo tik pred velikonočnimi prazniki, želimo vsem čitateljem našega lista prav vesele in blagoslovljene praznike!

Marenberg. Prvo nedeljo v aprilu je bil tukaj velik pogreb. Po dolgem času je bil pogreb po nekatoliškem obredu in mnogo ljudi je to hotelo videti. Pokopali so urednika celjskega lista »Deutsche Zeitung«, g. F. Schauerja, ki je v Celju umrl na operacijski mizi, star šele 43 let. Na pogreb so prišli zastopniki nemštva iz krajev v Dravski dolini. Bilo je kar 6 nemških in 4 1 slovenski govor. — »Cvetni sejem«, tako pravijo sejmu v pondeljek pred Cvetno nedeljo, je bil zelo živahen. Prignano je bilo zelo veliko živine. Kupčije je bilo malo, kmetje so držali cene. — Žandarmerijska stanica se je preselila v Sušnikovo hišo v trgu. — S 1. aprilom je prenehala šolska kuhinja, ki je dajala otrokom opoldne kosilo. Odslej pa dobiva 60 slabotnih otrok vsak dan po ¼ l mleka in košček belega kruha. Za to dobro delo se je treba zahvaliti tukajšnji Protituberkulozni ligi.

Sv. Martin na Pohorju pri Slov. Bistrici. Dne 27. marca so se vnele saje v dimniku gospoda Jurija Motala, gostilničarja, v kojega poslopju se nahaja tudi trgovina g. Leopolda Vorša in pošta. Zaradi zelo močnega vetra se je bilo bati, ker so okrog v vasi strehe hiš kri-te s slamo, da se ne bi užgale. Pretila je ne-

varnost celi vasi. Le pridnim gasilcem in so-vaščanom, ki so takoj priskočili z brizgalnami na pomoč, se je zahvaliti, da so vaščani obvarovani hude nesreče. — Dne 28. marca je po dolgi in mučni bolezni v 46. letu umrla, sprevidena s sv. zakramenti za umirajoče, gostilničarica gospa Marija Repolusk, roj. Fras. Pogreba dne 30. marca, katerega je vodil g. župnik Alojzij Zdolšek, se je udeležila velika množica sorodnikov, občinstva in gasilstva. Rajna naj počiva v miru! Žalujemo naše iskreno sožalje!

ker je našemu izobraževalnemu društvu za-branjeno vsako delovanje. Ravno zadnji čas od zadnjega občnega zbora se je društvo na novo poživilo ter pridno prirejalo sestanke, pre-davanja in igre; pevski zbor pa je pod spret-nim vodstvom g. Ernesta Majheniča zapel tudi kako lepo narodno pesem. Prav posebno se je gibal fantovski odsek, ki je zadnji čas dosegel tako visoko število članov, kakor še nikdar poprej. Vsa čast zavednim in požrtvovalnim trojiškim fantom! Hm, kako so se nam prejš-nje tedne delale skomine in cedile sline, ko

Stara in novodobna tehnika pri obdelovanju polja.

Sv. Trojica v Slov. goricah. Umrlo je nena-doma, zadet od srčne kapi, v Zg. Verjanah da-leč naokoli znani Jakob Magdič, bivši posest-nik. Svoječas pred več kot 30 leti je bil od fran-čiškanskega provinciala severne tirolske pro-vincije, kamor je tedaj spadal trojiški samo-stand, s posebnim pismom imenovan za du-hovnega očeta trojiškega samostana. Kdor je dobil tako imenovanje, je bil kakor redov-niki z vso svojo družino deležen vseh njihovih duhovnih dobrot in odpustkov. Naj v miru po-čiva blagi pokojnik v hladni zemlji, Bog naj mu bo pa plačnik v svetih nebesih za vsa nje-gova dobra dela! Nekam dolg čas se nam zdi,

smo v časopisih brali, kako lepe in bogate na-grade mislijo dobiti nekatera telovadna in strelska društva od vlade in banovine. Ti in jaz bi si kar prste in ustnice večkrat obliz-nili, če bi bila deležna samo drobtin, ki pa-dajo s tako bogato obloženih miz. Še nekaj! Komaj so zapihali toplejši pomladanski ve-trovi in se je dan nekoliko podaljšal, se že sli-ši od blizu in daleč, da bo za Jurjevo precej kandidatov za zakonski stan. Bomo videli, ako ne delamo računa brez krčmarja.

Sv. Anton v Slov. gor. Neimenovana ali ven-dar znana oseba se vsem prijateljem in do-brotnikom prav iz srca zahvaljuje, da so ji

nec ni našel. Ni zamrznil. Brez miru je klokotal noč in dan, nikoli drugačen, vedno enako topel v vročem poletju, kakor v ostri zimi. Ta stude-nec ni bil otrok sonca, kakor druge vode, ki se v toplih mesecih poigravajo v njegovi svetlobi in ko svet osami, ležejo k počitku v svoje sre-brne postelje. Ta studenec je bil otrok skrivnosti-polnih globin, njegova domovina je bila vroča pokrajina vulkana, ki je globoko v zemlji gorel že milijon let.

Kaj sedaj?

Karel je hodil po veliki sobi, ki je imela šest oken, sem in tja; mati je sedela pri mizi in šivala.

»Ali je bila gospodična Ema večkrat pri tebi?«

»Večkrat,« je rekla mati; »tiste ure so bile zame najlepše.«

»Kaj pa sta delali?«

»Ročna dela, pa o tebi sva se razgovarjali. Prišla je vselej na večer.«

»Na večer? Kdo pa jo je pospremil domov?«

»Nihče. Sama je šla.«

»Toda, to je — to je vendar —. Kako si jo mogla pustiti kar tako! Lahko bi se ji kaj pri-petilo.«

»Hotela je. Rekla je, da se ji nič ne zgodi. Ničesar se ne boji.«

»Vseeno, poslati bi bila morala koga z njo. Le pomisli, koliko slabih ljudi je v vasi.«

»Ne več ko kje drugje. Hotela je iti sama. Da pa je prihajala na večer, je bilo zato, ker po dnevi nisva imeli časa, da bi pokramljali. Saj vendar moraš uvideti to.«

Spoznal je, da je bil mater pokaral, in to ga je bolelo. Zato je rekel:

»No da, pogumno dekle je!«

»Najljubeznivejše dekle na svetu,« je rekla mati.

»Ročna dela sta torej delali? Kakšna pa?«

»Ona je največ krpala tvoje nogavice.«

Karel je debelo pogledal mater.

»Kaj? — Moje nogavice?«

»Da, ti strgaš precej nogavic. To je kriva hoja ali pa čevlji.«

Dalje sledi.

tro ujame komoranri-bo, potegne ribič vrvi-co k sebi, odvzame ko-moranu plen in ga zo-pet izpusti. Tako se ponavlja, dokler ni čoln poln. To pa se baje kmalu zgodi, ker so ti komorani izred-no spretni lovci.

Naročite za fante,

ki se odpravljajo k vo-jakom, knjižico:

Moj tovariš.

Molitvenik za mlade-niše in še zlasti za vo-jake.

Cena z rudečo obrezo 16 Din, z zlato obrezo 18 Din. Po pošti 1 Din več.

Tiskarna sv. Cirila Maribor.

preskrbeli za najhujšo zimo brezplačno stanovanje in hrano. Sicer ni bilo tako udobno, pa že gre. Res, takšni dobrotniki se ne najdejo kjersibodi. Jih je treba iskati čez dan z prižgano svetiljko, pa jih ne najdeš. Tu pri Sv. Antonu pa jih je hvala Bogu zadosti. S čim bi jim povrnil to dobroto, sam ne vem. Želim jim pač vsem vesele velikonočne praznike. Priporočam jih tudi vsakomur, ki bi rad imel vsaj za kratek čas prosto stanovanje. Saj so blage duše. Ne morem jih prehvaliti. Neimenovan ali vendar poznan.

Polenšak pri Ptuj. Narava in žnjo vse, kar na tem svetu živi, se prebuja iz dolgega zimskega spanja. Prihajajo toplejši spomladanski dnevi, katerem pa ni prizanesel ostri krivec. Marsikatera hiša, predvsem s slamo krita, je postala njegova žrtev, ko je odnašalo slamo na vse strani. Oživele so spet naše vinske gorice z vrlemi kopači. A ne opaža se več tistega veselja, kakor prejšnja leta. Vsak občuti težo današnjih dni, ko vidi, da je njegovo težko vinogradno delo neplačano, ker ves njegov pridelek tiči v globini vinskih kleti nerazprodan. — V preteklem mesecu je angel smrti utrgal nežno cvetko in jo presadil v rajski vrt, štirimesečno Liziko Janžekovič iz Žamenc. Stariši sicer žalujejo, a ona se veseli med angelci. Njej je sledila stara ženica 87 letna Kata Bračič iz Polenšaka. Posebnost je ta, da je bila samska in da je vsak dan prihajala k sv. maši in dnevno prejemale sv. obhajilo. In nazadnje je bila deležna milosti, da je okrepana s kruhom življenja odšla po kratki boleznici pljučnici, upamo, k nebeškemu plačniku. Lep sprevod se je vil dne 1. aprila tja na kraj miru s krsto in zemeljskimi ostanki 63-letne Ane Cvetko iz Bračlavec. Po daljši boleznici je podlegla želodčnemu raku in se preselila v boljše življenje. Zapušča moža in dva odrasla sinova. Vsem rajnim naj sveti večna luč! Preostale pa naj tolaži zavest, da bomo enkrat vsem tem tudi mi sledili. Pretekli teden je tudi bil pokopan 83letni mož, ubožec občine Slomi, M. Pignar, ki je bil nekak čudak. Je marsikatero blodnjo izrekel o Bogu in verskih resnicah ter pred smrtjo zavrnil duhovnika in se tako nepreviden ločil s tega sveta. — Mnogoteri ne znajo ločiti tuje lastnine od svoje. Mnogim izginjajo iz drevesnic lepa mlada drevesca in to na debelo, kar po 20 do 30 komadov. Seveda je to za lastnika drevesnice velika škoda, predvsem če je še ubog invalid, ker je pač to edini njegov dohodek. Nesramnosti in grdobije pri nekaterih ljudeh ne bo nikdar zmanjkalo. — V ospredje pogovorov in razmotrivanja med farani stopa tukaj razpuščeno tukajšnje katoliško slovensko izobraževalno društvo. Knjižnica je zapečatena, nad katero je imenovan kot varuh tukajšnji šolski upravitelj g. Podgornik. — Glejmo, da bodo naši lepi hrički ob Veliki noči mogočno posejani in razsvetljeni z mnogimi kresovi, v znamenje naše iskrene zvestobe in goreče ljubezni do edino večnega, nebo in zemljo vladajočega pravičnega Boga. Naj bo njegovo vstajenje tudi vstajenje naših src v veri do Njega in Njegove resnice. V tem smislu želi veselo pisanko vsem čitateljem »Slovenskega gospodarja« dopisnik iz Polenšaka!

Ormož. Povsod je kriza. Dolgovi in plačila nas hudo stiskajo; lani nas je suša še stisnila tako, da nam huda prede z živino. Zdaj se pripravljamo na spomladno delo in na Veliko noč. Po vaseh urejujejo vrtove in tudi vaške kapelice. Žalostno je, da se sv. Janeza Nepomuka ob državni cesti nikdo ne spomni! Kaj le mislijo tujci, ki se vozijo in potujejo po državni cesti tam mimo? Sv. Janez Nepomuk bo gotovo tistim, ki kaj storijo za preno-

njegove kapelice, v nebesih hvaležen priprošnjik.

Veržej. V nedeljo, 2. t. m. je Bog poklical v večnost uglednega veržejskega posestnika Jožefa Gaberca v starosti 58 let. Veržej je izgubil s pokojnikom vzornega gospodarja, dobrega krščanskega moža, »Slovenski Gospodar« pa dolgoletnega naročnika. Pokojni je bil povsod priljubljen, vedno je stal v prvih vrstah katoliških mož. Kako velik ugled je užival, je pokazal njegov pogreb. Na njegovi zadnji poti ga je spremljala velika množica ljudi. Ob odprtem grobu se je od rajnega poslovil z ginljivimi besedami šolski upravitelj g. Kozar, pevski zbor pa mu je pod vodstvom gospoda Pečnika zapel lepo žalostinko. Zemlja, ki si jo tako ljubil, naj Ti bo lahka, dragi Jože! Žalujoci družini naše sožalje!

Konjice. Na Levcu pri Prihovi je umrla pred kratkim vzorna mamica in odločna katoličanka gospa Marija Skerbinšek, roj. Sajko. Bila je soproga bivšega župana občine Vrholje Ježefa, ki je umrl lani, zadet od kapi. Bolezen jo je mučila dolga leta. Počivaj v miru, Neskončni pa ji daj več veselja in mi, ru, kakor ga je imela na zemlji. — Obesil se je na Prelogah dober mesarski in zidarski delavec A. P. Kaj ga je gnalo v strašno smrt, se ne ve.

Galicija pri Celju. Dolg je bil letošnji predpust in je bilo dovolj časa za ženitev in možitev, pa vendar smo imeli pri nas komaj dve poroki. Je pač kriza! — Sedaj se je že tudi začela ljuba spomlad. Po tratah in po travnikih že cvetijo razne spomladne cvetice. Začeli že smo orati, kopati in sejati. Kopači so zapeli svojo himno »En hriček bom kupil«. — To zimo so menda po vsej naši fari in pri vsaki hiši imeli bolnike. Hudo je to zimo pri nas gospodarila influenza, ali kakor ji navadno pravimo: španska. — Krizo tudi pri nas čutimo na vseh koncih in krajih. Denarja ni nikjer, prodati ne more naš kmet ničesar. Kar naš kmet proda, mora dati skoro zastonj. Kar kupi, pa mora drago plačati. Gostilničarji, mesarji in drugi, če kaj kupijo, ponujajo naj-

Kdo je ta kmet?

Vsak list, ki ni naročnik na »Slovenskega gospodarja«, naj nikar ne podoči! — Vseane oči! Povejte to vsem, ki nimajo »Slovenskega gospodarja«. Kajti kmet, ki ne čita, ima za-

nižje cene, da se nas Bog usmili! — Pa tudi v teh težkih časih se včasih malo pozabavamo. Če že z drugim ne, pa gremo prebirat našega »Slovenskega gospodarja«. — V deželo rajskomilo so se preselili: Dne 13. marca nas je za vedno zapustila 98 let stara žena Frančiška Flis v Železnem. Rajna je bila naša najstarejša faranka. Dne 26. marca so se oglasili iz lin naše farne cerkve zvonovi in naznanjali žalostno vest, da je umrla Ruparjeva mama v Prnovem. Rajna je bila vzor krščanske žene ter je voljno prenašala bolezen, katero ji je Bog poslal. Pokopana je bila dne 27. marca ob štirih popoldne. Še so zvonovi peli Ruparjevi materi, že se je raznesla po župniji žalostna novica, da je ugasnilo mlado življenje Julijane Obreza. Rajna je bila stara komaj 17 let. V teku enega tedna jo je spravila pljučnica na drugi svet. Počivajte mirno, rajne duše, ostalim pa naše iskreno sožalje! — Sedaj se nam bližajo velikonočni prazniki. Bog nam podeli milost, da bi v veselju in sreči použili velikonočno jagnje! — P. J.

Braslovče. Umrla sta dve pridni gospodinji in dobri materi: M. Časl iz Letuša in F. Žmajš iz Parčelj. Sveti jima večna luč! 31. marca se je končal trimesečni gospodinjiski tečaj pod vodstvom gospe Helene Kelnar in gospodične Olge Milovec, katerega je obiskovalo 20 deklet iz cele župnije. En mesec je bil tudi večerni tečaj za gospodinje. Vse udeleženske so zelo zadovoljne z uspehom tečaja. — Vsled upanja na boljše cene hmelja ga sadijo letos vsepovsod na novo. Ker je vreme tako ugodno, lepo napredujejo spomladanska dela na polju in v vinogradih; samo krme za živino primanjkuje vsakemu. Ker pa tudi denarja ni, mora živina stradati.

Selčava. Mnogo se govori in piše o sedanji krizi, dosti je že tudi danih nasvetov, kako bi se, če ne odpravila, vsaj omilila. Nekdo je v »Slovenskem Gospodarju« pisal, da je premalo ljubezni med ljudmi. Prav je to. Treba bi bilo, da bi se vsi ljudje po tem ravnali, pa bi bil konec lakomnosti in oderuštva in s tem v obilni meri izkoriščanja ljudstva. Neki drugi dopisnik je v našem listu poudarjal, da je premalo izobrazbe med našimi ljudmi. Tudi to je res. Izobrazba je pomočnica dobrega gospodarstva. Na drugi strani pa je tudi res, da danes tudi najbolj izobražen kmet ne more za svojo živino in za svoj les doseči višjih cen ali pa znižati cene tistim potrebščinam, ki jih mora drago plačevati. Kaj nam pomagajo vsa svarila in vsi nasveti kmetijskih strokovnjakov o umetnih gnojilih in vobče o naprednem gospodarstvu, ko pa nimamo denarja, ki je potreben za gospodarski napredek?! Še toliko denarja nimamo, da bi plačali delavce. Tako nam gre vse gospodarstvo rakovo pot.

Šmarje pri Jelšah. V zvoniku naše najstarejše podružnice Sv. Barbare so dosedaj mirno prebivali visoki stari kipi sv. Petra in Pavla ter sv. Filipa in Karola Boromejskega. Zvedeli pa smo, da so se naveličali tamošnje samote in da se nameravajo preseliti v prijetnejše stanovanje mariborskega muzeja. — Za velikonoč se je nepridiprav pred 14 dnevi dobro založil v mesnici g. Grada. Nočni čuvaj in sosedje ter naši orožniki mu pa tega niso privoščili in so mu vse odvzeli, njega samega pa pridržali. Drugi večer so ga hoteli drugi posnemati pri g. Detičeku, pa so bili od domačih pregnani. Pravo velikonočno veselje prinaša le pošteno pripravljena pisanka, kakor se nam bo z njo na velikonočno nedeljo skazala pri poznem opraviilu naša župnijska cerkev v temeljito popravljenih »levitih«. Vsem čitateljem želimo veselo alelujo, da jo obhajajo v medsebojni ljubezni in ljubi zastopnosti!

Sv. Križ pri Rogaški Slatini. Živinorejsko društvo. V nedeljo dne 26. marca smo imeli v šoli predavanje o živinoreji in obenem bi se imel vršiti ustanovni občni zbor živinorejskega selekcijskega društva za sivo-pšenično ali pomursko govedo. Ker se je pa vršil politični zbor, na katerem je bilo zastopano povečini samo uradništvo, katero ne more odločevati v tem društvu, ker le kmet redi živino, zato se ni vršil občni zbor živinorejskega selekcijskega društva. Vršil pa se je dne 9. t. m. Namen društva je, da s skupnimi močmi pospešimo razvoj živinoreje. Mislim, da je vsakemu naprednemu kmetu-živinorejcu jasno, da le v skupnosti je moč, kajti en sam v kulturnem svetu ne pomeni nič. Zato pa kmetje-živinorejci, kateri ste naprednega duha, zanimajte se za to zadevo! Tisti, ki imate lepe plemenske krave sivo-pšenične pasme, se dajte vpisati v društvo. Seveda ne smemo misliti, da bo kar čez noč živinoreja na vrhuncu, ako se ustanovi tako društvo, ampak čez več let se bodo pokazali uspehi. Morda kdo postrani gleda, češ, iz tega tako ne bo nič. Vem, da so nekateri takšni, ki mislijo, ako se takoj ne pokaže dobiček, ni vredno biti član; so pa tudi med nami še taki, ki vztrajajo, čeravno se je treba včasih žrtvovati. Zato ne vstrašimo se dolžnosti, ki nam jih nalaga društvo, ampak pristopimo kot člani ter po navodilih društvenih pravil delajmo in izboljšujmo živino!

Sv. Lenart nad Laškim. Vsled odloka banske uprave je bil razrešen dosedanji župan Karl Veber in z njim ves občinski odbor. Za novega župana je postavljen Franc Tovornik, posestnik v Kujertu, za odbornike pa Franc Knez, Jožef Čepuš, Nande Vidmar, Alojz Goršek, Jožef Frece, Martin Blatnik, Janez Rozman in Jožef Gračner.

Pišec. Veseli vinograd je tudi v Pišecah, ne samo v ljubljanskem gledališču, gospod urednik. Zadnji čas se neprestano sliši petje in vriskanje iz njega. Tu režejo, tam kolijo in drugje zopet vežejo. Tudi motika poje svojo pesem. Seveda mora biti pijača zraven, ki da dobro voljo in korajžo. Včasih jo pa tudi kateri izkupi. In tako se je nedavno zgodilo, da jih je dobil na Malem vrhu, nič hudega sluteči, Hrastovšek od »količev« s kolom po glavi. Baje je bilo namenjeno nekemu drugemu iz Artič, a je nedolžen dobil toliko, da ga danes že ni več med nami. Čudno pri vsem je še to, da je bil Hrastovšek ravno vpoklican k vojakom, da odsluži svoj rok. Pa ga je šel služiti v večno domovino. Zlikovca G. in P., ki sta baje radi neke ženske hotela obračunati s K. in pri tem pomotoma obdelala Hrastovška, sta že v rokah pravice. Kam plovemo?!

Viničarski vestnik.

Gornja Radgona. Nedelja, 26. marca, je bila za naše viničarje izreden dan. Prišli smo iz vseh hribov na skupno zborovanje, kjer smo pretresali le svoja vprašanja. Bil je to redni občni zbor naše strokovne skupine. Udeležba je bila polnoštevna in poročila odbornikov so bila skrbno pripravljena. Važno je bilo pred vsem poročilo predsednika skupine, sivolasega viničarja tov. Kodl Antona, v katerem je nekaj besed naslovil tudi na omahljive in še neorganizirane viničarje, katere slove: »Ako bi naša organizacija zahtevala mesečne članarine samo 1 Din od člana, dajala pa jih sproti 100 nazaj vsakemu; ako bi naša organizacija mogla takoj odstraniti vse krivice, ki se viničarjem gode; ako bi ta organizacija delala same čudeže, da bi vsem le profite sipala; ako

za uspehe skupnosti ne bi trebalo nikomur nič trpeti in nič žrtvovati; ako bi ta naša skupnost nastajala tako sama od sebe, tedaj jamčim, da bi ne bilo niti enega viničarja, ki bi ne bil pri nas organiziran. Ker pa take organizacije ne more nihče ustvariti, tudi mi viničarji ne, zato je pač treba za skupnost, za organizacijo doprinesati žrtve, treba je plačevati članarino ter si ta denar takorekoč odtrgati od ust, ker se je treba vsak čas izpostavljati v borbi za pravice, bodisi poedinca ali skupnosti, ker je treba braniti viničarski red in viničarski stan, ker je treba biti v vsakem oziru pošten, zavezen, dosleden in nesebičen, pa se radi lepše kompnosti mnogi soviničarji in soviničarke temu nekako upirajo in samo zategadelj organizacijo zavračajo, čeprav je to njim samim v največjo škodo in poniževanje. Ravno na ta način, ker se svoje stanovske organizacije ogibajo, pokazujejo vso slabost viničarskega stanu. Torej vsi v organizacijo! Posebno poročilo je podal tajnik zveze tov. Rozman Peter, ki je navzoče navdušil k novemu poletu. Pri volitvah so člani izvolili dosedanji odbor. Enodušno so se vsi izjavili, da obdrže dosedanji in običajni delovni čas od 8. do 5. ure. Pri tej priliki je prišlo tudi do nove zveze z viničarji iz Negove in s Plitvičkega vrha. Tovariši, samo v slogi je moč!

KARITAS NI SAMOPOMOČ.

Ker nekateri še vedno ne ločijo zavarovanja »Karitas« in samopomoči, ki se pojavljajo pod različnimi imeni, je potrebno, da opozorimo ljudi v njih lastnem interesu na bistvene razlike med »Karitas« in pomožnimi blagajnami.

Član pri »samopomoči«:

1. ne ve, koliko bo mesečno plačeval,
2. ne ve, koliko bo samopomoč izplačala v slučaju smrti (odvisno od števila in vplačila članov),
3. izgubi ves vplačani denar, če izstopi,
4. nima jamstva za izplačilo zavarovane vsote,
5. ne more zavarovalne listine vnovčiti, ker ista nima časovne vrednosti.

Član pri »Karitas«:

1. točno ve, koliko bo mesečno plačeval,
2. točno ve, koliko bo »KARITAS« izplačala v slučaju smrti (zakonito jamstvo),
3. že po treh letih lahko zavarovanje odkupi ali pa izpremeni v plačevanja prosto zavarovanje z znižano zavarovano vsoto,
4. ve, da je denar pri »KARITAS« varno naložen, ker za vsa izplačila jamči močna, 33 let stara slovenska zavarovalnica — Vzajemna zavarovalnica v Ljubljani,
5. ve, da je polica »KARITAS« vrednostni papir.

Poleg tega izplačuje »KARITAS« v slučaju nezgodne smrti dvojno zavarovano vsoto in nudi družinam možnost brezplačnega sozavarovanja otrok, česar samopomoči ne morejo nuditi. Kot solidna, na zavarovalno-tehnični podlagi, sloneča ustanova izključuje »KARITAS« špekulacijo z bolnimi osebami. »KARITAS« goji pošteno zavarovanje za poštene zavarovance; zato ji je zasiguran trajen obstoj.

Raznoterosti.

Koliko konj živi na svetu? Trdijo, da se podi po materi zemlji 100 milijonov konj. Bencinski motor vedno bolj izpodriva ovseni motor (konja). Vozovi za prevoz oseb in predvsem pa za pre-

važanje težjih tovorov s konjsko vprego bodo kmalu redka prikazen. Tudi v poljedelstvu izpodriva konja motor in žival stopa v ozadje. Kljub dejstvu, da je Evropa najbolj opremljena s stroji, poseda tudi največje število konj. Konjska statistika na svetu bi naj bila približno sledeča:

	v tisoč kom.
Rusija (vključno Azijo)	31.158
Poljska	4.123
Nemčija	3.451
Francija	2.924
Anglija	1.178
Jugoslavija	1.168
Romunija	1.809
vse ostale evropske države	9.000
Amerika	35.000
Azija (brez Rusije)	5.600
Afrika	2.200
Avstralija	2.200
skupaj okroglo 100 milijonov,	

DESET ZAPOVEDI ADOLFA HITLERJA.

V znamenju plemenskega sovraštva.

Po vseh uradih, šolah, mestnih parkih in javnih prostorih je razobešenih »Deset zapovedi nacionalne Nemčije«:

1. Vedno in povsod misli na koristi rojakov in domovine. Nobena zadeva se ti ne sme zdeti premalenkostna.
2. Ne kupuj inozemskega blaga, s tem zmanjšaš nemški narodni zaklad.
3. Privošči svoj denar samo nemškemu delavcem.
4. Ne daj nobenega zaslužka tujcem, da ne boš osramotil tvoje tovarne ali družine.
5. Nikoli ne jej inozemskega mesa, ki je kvarno za tvoje zdravje in nemške finance.
6. Piši samo na domačem nemškem papirju in rabi samo nemški pivnik.
7. Nosi samo nemški klobuk in nemško obleko.
8. Uživaj samo na nemškem polju pridelano moko, sadje in pivo.
9. Pij samo v nemških tovarnah pripravljeno kavo in čokolado.
10. Ne verjemi nikoli v to, kar ti bodo pripovedovali tujci.

Jabelčnik proda oskrbnišvo Novikloster, Sv. Peter v Savinjski dolini. 487

Pekarna se da v najem ali se vzame trezen in zanesljiv poslovodja. Naslov v upravi lista. 499

V četrtek licitacija na Glavnem trgu ob 9. uri dopoldne: perilo, porcelan, obleka, čevlji, 200 vrčkov, kozarcev, odeje. 496

Stavbena parcela v Pobrežju, 848 m², novi studenec, v lepi legi, se proda. Vpraša se: Wilsonova 13. 500

Prodaj posestvo, 10 oralov. Izve se: gostilna Klotnik, Sv. Peter pri Mariboru. 497

Posestva, gostilne, hiše prodaja Posredovalnica Maribor, Frančiškanska 21. 494

Pekovski učenec in eden raznašalec peciva se takoj sprejmeta v pekarni Kappel, Rače. 493

Okrajna posojilnica v Ljutomeru, r. z. z n. z., vabi svoje člane k rednemu občnemu zboru, ki se vrši na belo nedeljo, to je dne 23. 4. 1933, ob 9. uri v Okrajni posojilnici. Dnevni red: 1. Poročilo načelstva in nadzorstva. 2. Odobrenje računskega zaključka za leto 1932. 3. Poročilo o izvršeni reviziji. 4. Sprememba pravil. 5. Slučajnosti. — Načelstvo. 498

Restavracija, tujske sobe, tujski hlevi, veliko dvorišče, gospodarsko poslopje, vrt, mesarija, stavbišča, sredi mesta Slovenije, pod ugodnimi plačilnimi pogoji ceno naprodaj. Naslov: Ilger, Maribor. 480

Hlapec krščanski, pošten, priden in vojaščine prost, ki ima veselje do goveje živine in konja, se sprejme takoj. Franjo Zdolšek, trgovec in posestnik, Sv. Jurij ob južni železnici. 471

Proda se blizu Maribora nova hiša, kuhinja, veranda, klet, drvarnica, 800 kvad. metrov zemlje, za ceno 28.000 Din. Naslov v upravi lista. 476

Posestvo 10 oralov z gospodarskim poslopjem proda: Jožef Breznik, Žikarce št. 77, pošta Sv. Barbara pri Mariboru. 469

Zakaj je manufakturna trgovina Franc Dobovičnik v Celju tako na dobrem glasu?! Ker prodaja blago po res zelo nizkih cenah, ker ima zelo veliko izbiro svežega blaga, ker ima lastno tovarno perila, ker ima lastno tovarno za odeje (koltre), ker je v lastni hiši in ni treba plačati najemnine, ker je postrežba strogo poštna in ker ima smoter mali zaslužek in veliki promet. — Vsi cenjeni čitatelji ste povabljeni na nakup spomladanskega blaga in perila. Jamčim, da boste v vaše zadovoljstvo postreženi. **Franč Dobovičnik, Celje**, Gosposka ulica 15. 492

Prostovoljna sodna dražba zemljišča. Dne 24. aprila 1933, ob pol 11. uri, se bo vršila pri sreskem sodišču Sv. Lenart v Slov. goricah prostovoljna sodna dražba zemljišča vlož. št. 68, k. o. Sv. Lenart in 160, k. o. Zg. Korena. Zemljišče v trgu Sv. Lenart obstoja iz dobro ohranjenega stanovanjskega in gospodarskega poslopja, sadonosnika, vrta in njiv. Zemljišče je obdelano in v najboljšem stanju ter leži ob banovinski cesti. Najnižji ponudek je Din 120.000.—. Vadij znaša Din 12.000.—, ki ga je možno položiti tudi v hranilničnih knjižicah. Zemljišče v Zg. Koreni je mlad gozd. Najnižji ponudek je Din 4000.— in vadij znaša Din 400.—. Pogoji so v vpogled pri sodišču na oddelku III št. 10 med uradnimi urami. 488

V tej gospodarski krizi je treba gledati na vsako paro, zato vam naše znižane cene priporočajo obisk naših trgovin. **Franč Senčar, Mala Nedelja in Ljutomer**. — Kupujemo jajca, mast in zabelo. 483

Za Veliko noč — nekaj posebnega za Vas!

Za velikonočne praznike bomo pekli vse specialno velikonočno pecivo.

„Pince“

najfinejše velikonočno pecivo v vseh velikostih od 10 dkg do 1 kg. Cena za kg povprečno Din 35.—.

„Brloche“

najfinejše velikonočno pecivo v pletenih štrucah od 1/4 kg do 3 kg. Cena za kg Din 20.—.

„Marin mlečni kruh“

dobro in slastno mlečno pecivo, pripravljeno z mlekom, maslom, jajci, rozinami in limonino aromo. Najcenejše mlečno kavno in čajno pecivo. Cena za kg Din 16.—.

Razen tega priporočamo še naše specialitete:

„**Hrustavi dunajski rožički in okrogle zemljice**“, **kriško pecivo: Mlečne in rozinove štruke brloše**.

Prosimo pravočasno naročil.

PARNA PEKARNA SCHERBAUM

Obiščite našo detajlno trgovino **Grajski trg 3**. Zahtevajte brezplačno poskušnjo!

Dokazane nizke cene

in dobro blago ter kolosalna izbira vsakovrstnega manufakturnega blaga, sukna, svile platna

i. t. d. v

Trpinovem bazarju

Maribor, Veitrijska ulica 15

KJE DOBIM?

žepne robce že po	Din 2.—
moške nogavice barvane po	3.—
otročje nogavice patent po	4.—
surovo platno molino po	5.—
belo platno za perilo po	6.—
pisano platno za srajce po	7.—
tiskovino druk za predpasnike	8.—
ceug za ženske obleke	9.—
razne robce za na glavo	10.—
belo in surovo svilo za bluze	12.—
svilene nogavice	14.—
platno za rjuhe, 150 cm široko	16.—
belo platno za rjuhe, 150 cm široko	18.—
volneno blago za ženske obleke	20.—
ceug za moške hlače in obleko	24.—
sukno za moške obleke po	30.—
moške srajce po	20.—
moške spodnje hlače po	14.—
moške zgornje hlače po	36.—

Vse to dobiš

v manufakturni trgovini

MIRKO FELDIN, MARIBOR, Grajski trg 1. 842

Zakaj glasbila samo iz Celja?
Ker jih ima Trgovski dom

Sternceki
Celje št. 24.

veliko zalogo in zelo poceni. Zatorej, če hočete dobro kupiti, pišite še danes po ilustrirani cenik in prebrani bodete o veliki izbiri ustnih in ročnih harmonik, tamburic, mandolin, violin, gitar, citer, gramofonov, plošč in drugih glasbil v priznani dobri izvedbi. Sole za vse instrumente. Kar ne ugaja se zamenja ali vrne denar. Veliki ilustr. cenik zastoj.

Darila za sv. birmo po znižanih cenah, ure od 50 Din naprej, samo pri: Ackermann in Kindl, Ptuj.

Za sv. birmo

krasne izgotovljene obleke za deklice, svila na meter od 12 Din naprej, krep dežin itd. — Najlepše blago za obleke in bluze. — Obleke za dečke od 90 Din naprej. — Sukno na meter od 17 Din naprej — dobite samo v

Trgovskem domu

Maribor, Aleksandrova cesta 25.

Strelovod. Ako bi se oglasilo več posestnikov, ki bi želeli napraviti strelovoda v okolici Maribora, nam bi iste montiral g. Jakelj iz Slovenjgradca za ceno 680 Din. Dolinšek, Kamnica pri Mariboru. 485

Ivan Senekoviča, ki je bil zadnji čas pri Mariji Snežni, točni sedanjosti naslov nujno rabim in obvestilo nagradim. — Dolinšek, Kamnica pri Mariboru. 484

Kupim srednje posestvo z gozdom. Anton Tomažič, Vratjivas, p. Apače. 486

Hiša z vrtom, lepim gosp. poslopjem in elektriko poceni naprodaj. Pobrežje pri Mariboru, Stanko Vrazova ulica 22. 491

Golša — nabrekel vrat!

je obolenje ščitne žleze, katera se more pravočasno ozdraviti, ker se drugače delovanje tega važnega organa kot zaščita proti strupom ogroža, vsled česar nastopajo neugodni in dostikrat nevarni pojavi. 1262 Zdravniška znanost je ugotovila, da soli, ki vsebujejo jod, izvanredno dobro delujejo na razne oblike golš. Mnogobrojni bolniki so ugotovili, da dosežejo z uporabo našega enostavnega

pitnega zdravljenja

hiter in povsem neškodljiv upliv na bolezen. Vsakdo, kdor trpi na golši in ima nabrekel vrat, otečene žleze, naj zahteva našo knjižico, katero mu pošljemo

brezplačno.

Dopisnica zadostuje. Poštno nabiralno mesto:

Georg Fulgner, Berlin-Neukölln, Ringbahnstrasse 24, Abt. P. 83.

Po sklepu božje previdnosti je Prevzvišeni in premilostljivi

Monsignore Dr. Andrej Karlin

knezoškof Lavantinski v Mariboru,
svetega Očeta papeža hišni prelat in prisednik prestola, rimski grof, apostolski administrator
delov krške, sekovske in somboteljske škofije v Kraljevini Jugoslaviji, zlatomašnik, odlikovan
z redom sv. Save I. vrste z lento itd. itd.

previden s tolažili svete vere in okrepčan s posebnim blagoslovom papeža Pija XI., dne 5. aprila 1933 ob 23. uri v 78. letu življenja in 53. letu duhovništva, popolnoma vdan v voljo božjo, mirno zaspal v Gospodu.

Za blagim cerkvenim knezom žalujejo tri škofije: Ljubljanska, kjer je bil rojen in v mašnika posvečen, in kjer je z mladeniško gorečnostjo deloval kot dušni pastir, profesor, kanonik, pisatelj; Tržaško-koperska, katero je modro in pravično vodil v letih 1911—1919; Lavantinska, kateri je bil dobrote in ljubezni poln Nadpastir poslednjih deset let.

Pogrebne svečanosti se bodo vršile dne 10. aprila 1933. Ob 8. uri zjutraj bo truplo v hiši žalosti, Slomškov trg št. 10, blagoslovljeno in od tam v spremstvu duhovščine preneseno v stolno cerkev, kjer se bo pel mrtvaški oficij. Ob 10. uri predpoldne bo slovesna mrtvaška sv. maša, cerkveni govor in blagoslovitev mrliča. Zatem bo slovesni izprevod na pokopališče sv. Magdalene, kjer bo preminuli Vladika v lastni grobnici položen k počitku do vstajenja mrtvih.

Nepozabni knezoškof bodi duhovščini in vernikom priporočen v pobožno molitev, da bode, uvrščen med zveličane, užival sladkost božjega obličja na veke vekov.

Večna Luč naj mu sveti, naj počiva v miru!
V Mariboru, 6. aprila 1933.

Lavantinski stolni kapitelj.

KLOBUKE

kupite najboljše in najcenejše v

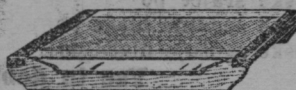
Klobučarni Auer, Maribor, Vetrinjska ulica 14

Velika izbira vseh vrst moških in deških klobukov lastnega izdelka. — Posebni oddelek za damske klobuke najnovejše mode. — Popravila točno in solidno! — Cene brezkonkurenčne!

472

Žične vložke

kom. po Din 100.—

Žične vloge iz izvanredno trde žice
kom. po Din 150.—

Afrik madrace 3delne Din 300.—

Pri naročilu se prosi za natančno
notranjo mero postelje, 364

„WEKA“ MARIBOR 18

Prodam dobro ohranjeni skobelni stroj poceni. Pirnat, Velenje. 455

Najnovejše svilene rute in blago za birmance
dobite najcenejše v trgovini Ivan Meško,
Sv. Bolfenk v Slov. goricah. 459

„Slov. Gospodar“ stane:

celoletno 32 Din,
polletno 16 Din,
četrtletno 9 Din.

Denar naložite

najboljše in najvarnejše pri

Spodnještajerski ljudski posojilnici v Mariboru

Gosposka ulica

r. z. z. n. z.

Ulica 10. oktobra

Najugodnejše obresti za vloge in posojila. Stanje hranilnih vlog
nad 62.000.000 dinarjev.

Za varnost hranilnih vlog jamči nad 3.000 članov, večinoma trdnih
kmetov in posestnikov, z vsem svojim premoženjem in nepremičnim premoženjem kar znaša v vrednosti več sto milijonov dinarjev.

Denar lahko vlagate po položnici. Pišite po nje!

588

križi, sv. podobe, papir za rože, razglednice vseh vrst dobite najugodnejše v prodajalnah Tiskarne sv. Cirila, Maribor, Koroška cesta 5, Aleksandrova cesta 6 in Kralja Petra trg 4.

OTROKOM:

19.-

Br: 20-26

Vrsta 4531-0

Lahek otroški čevljiček za dnevno uporabo. Gornji del iz angleškega platna, gumijast podplat. Štev. 27-34 Din 25.-.

35.-

Vrsta 2942-00

Otroška sandala z usnjnim podplatom samo Din 35.-. Jamčimo za vsak par. Moške Din 49.-.

35.-

Br: 19-27

Vrsta 3661-00

Otroščkom lepe pomladanske visoke čevljičke iz rjavega boksa s podplatom iz krupona.

35.-

Vrsta 4562-29

Za sport. Idealen in najcenejši čevlji za vse panoge sporta, za turizem in za razne igre.

Vezalke, par Din 1.-.

Za Veliko noč!

Le enkrat v letu je Velikanoč — praznik pomladi, veselja in ljubezni. Pričakajte ga v naših novih čevljih. Z novimi cenami smo omogočili vsakomur, da si zamore letos kupiti poceni dobro obutev.

ŽENAM:

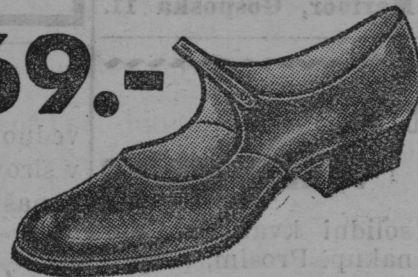
49.-

Vrsta 3335-16

Ženski sivi platneni nizki čevlji z gumijastim podplatom. Za lepe sončne dneve.

69.-

Vrsta 3945-05

Udoben čevlji iz črnega boksa z gumijastim podplatom. Izdržljiv v vsakem štrpacu. Za vsakdanjo uporabo nena- domestljiv.

69.-

Vrsta 1845-52

Ti čevljički iz finega baržuna, kombinirani z lakom, zamorejo zadovoljiti še tako fin okus in nadomestiti čevlje iz jelenje kože.

89.-

Vrsta 2945-11

Čevlji iz rjavega boksa. Praktični in elegantni. Ravnotaki iz laka za nedeljo in praznik poceni Din 99.-.

Rata

MOŽEM:

39.-

Vrsta 4538-00

V pomladanskih dneh najudobnejši čevlji za lahko hojo. Iz sivega platna z gumijastim podplatom.

49.-

Vrsta 2947

Za lepe sončne dneve Vam je vsekakor potrebna ta lahka in udobna sandala z usnjnim podplatom.

79.-

Vrsta 0167-00

Čizme iz masnega usnja z močnim vulkaniziranim gumijastim podplatom. Prikladne za delo na polju, zgradbah, cestah in za vsak drug štrpaci.

89.-

Vrsta 1937-29

Iz močnega boksa z elastičnim gumijastim podplatom. Za dnevno uporabo, rjavi ali črni.

99.-

Vrsta 3967-22

Iz močnega boksa, široka in udobna oblika, močni gumijasti podplati. Prav posebno trpežni čevlji.

VELIKA IZBIRA V VSEH MODNIH BARVAH IN DESENIH.

OTROŠKE NOGAVICE:

dolge bombažaste Din 8.-, 10.-, 12.-,
kratke iz sukanca Din 7.-, 9.-,
Za sport Din 10.-, 12.-,

ŽENSKÉ NOGAVICE:

svilene Bemberg Din 29.-
svilene viscosa Din 25.-
svilene Din 19.-
Ia flor Din 19.-
Iz Amerika-bombaža Din 15.-
bombažaste, normal Din 9.-
iz sukanca za sport Din 10.-

MOŠKE NOGAVICE:

iz sukanca ali polsvile Din 15.-
egiptovski bombaž z deseni Din 10.-
polsvilene Din 7.-
močne bombažaste Din 5.-

Čistite svoje čevlje z našo kremo, 1 škatlji Din 4.-.

Obuvajte čevlje z našo žlico, da ne pokvarite opetnika. Žlica s ključko Din 4.-.